

موسسه مطالعات بین المللی انرژی

پایش هفتگی تحوالات نفت ۵۲

شماره ۵۲ / هفته چهارم / شهریور ماه ۱۴۰۱

پژوهشکده اقتصاد انرژی

- تقاضای سالانه نفت چین ممکن است برای اولین بار در ۲۰ سال گذشته کاهش یابد
- وزیران اتحادیه اروپا خواستار کاهش ۱۰ درصدی مصرف انرژی شدند
- بانک مرکزی اروپا حمایت از شرکت‌های انرژی از طریق تامین نقدینگی را رد کرد

- افزایش قیمت نفت علیرغم نگرانی از رکود اقتصادی در سطح جهانی
- آیا اوپک پلاس می‌تواند قیمت نفت را بالای ۹۰ دلار نگه دارد؟
- کاهش هفتگی جزئی در تعداد دکل‌های نفت و گاز فعال امریکا علیرغم افزایش چشمگیر نسبت به سال ۲۰۲۱

- آمریکا حتی پس از اعمال سقف قیمت نفت خام، ممنوعیت واردات نفت روسیه را حفظ خواهد کرد
- خزانه داری آمریکا: غرب تلاش می‌کند تا سقف قیمت نفت روسیه را از ۵ دسامبر تعیین کند
- احتیاط هند در ارزیابی سیاست سقف قیمتی نفت روسیه

- جدیدترین راکتور هسته‌ای اروپا مشکلات برق فنلاند را کاهش می‌دهد
- انرژی‌های تجدیدپذیر در صورت عدم رفع گلوگاه‌ها قدرت خود را از دست می‌دهند
- مصر میزبان COP27: آیا این کشور می‌تواند قهرمان تغییرات آب و هوایی آفریقا شود؟

تغییرات هفتگی نفت خام‌های شاخص

(دلار در بشکه)

تغییرات نسبت به هفته قبل (درصد)	برنت موعدار	تغییرات نسبت به هفته قبل (درصد)	وست نگزاس	تغییرات نسبت به هفته قبل (درصد)	سبداویک	هفته
۰٫۴	۹۷٫۶۲	۰٫۷	۹۱٫۹۲	-۱٫۴	۱۰۲	هفته منتهی به ۱۲ آگوست ۲۰۲۲
-۲٫۸	۹۶٫۸۸	-۳٫۱	۸۹٫۰۶	-۳٫۷	۹۸٫۲۲	هفته منتهی به ۱۹ آگوست ۲۰۲۲
۵٫۰	۹۹٫۷	۴٫۴	۹۳٫۰۰	۴٫۵	۱۰۲٫۶۴	هفته منتهی به ۲۶ آگوست ۲۰۲۲
-۲٫۴	۹۷٫۲۵	-۲٫۹	۹۰٫۳۴	-۰٫۷	۱۰۱٫۹۶	هفته منتهی به ۲ سپتامبر ۲۰۲۲
-۵٫۷	۹۱٫۷۱	-۵٫۲	۸۵٫۶۸	-۵٫۳	۹۶٫۵۶	هفته منتهی به ۹ سپتامبر ۲۰۲۲

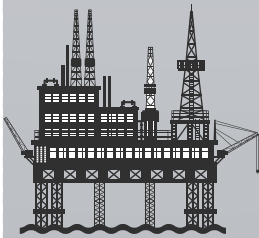
بحران املاک در چین و تأثیر بر اقتصاد این کشور

تحولات بازار نفت در هفته منتهی به ۹ سپتامبر ۲۰۲۲

بررسی دلایل افزایش واردات نفت هند از روسیه در سال ۲۰۲۲

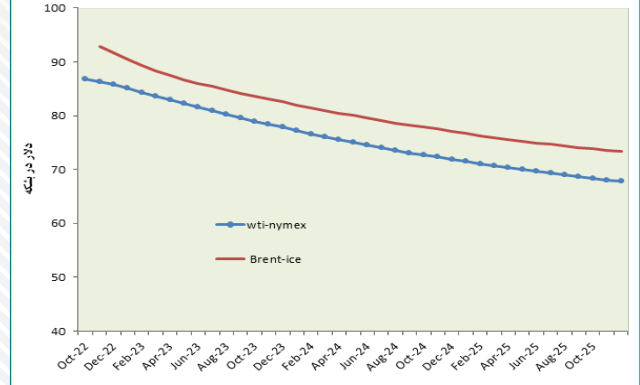
نقش فرهنگ سازی در کاهش مصرف گاز در اتحادیه اروپا

نمودار روند ماهانه واردات نفت خام چین (میلیون بشکه در روز)

نمودار قیمت نفت برنت و وست تگزاس در بورس آیس و نایمکس در ۹ سپتامبر ۲۰۲۲

اقتصاد نفت

تقاضای سالانه نفت چین ممکن است برای اولین بار در ۲۰ سال گذشته کاهش یابد

اولین کاهش سالانه تقاضا در چین از سال ۲۰۰۲ بود، که یک «نقطه‌ی عطف» برای بازار نفت محسوب می‌شود. تقاضای نفت در چین از بهار که قرنطینه‌ها بازگشته‌اند، ملایم بوده است. فعالیت اقتصادی کشور نیز نشانه‌هایی از رشد ضعیف‌تر را نشان می‌دهد، در حالی که بازار املاک همچنان نگران‌کننده است. نگرانی در مورد تقاضای نفت چین، همراه با ترس از رکود اقتصادی اروپا، طی چند هفته گذشته بر قیمت نفت تاثیر گذاشته است.

بر اساس آخرین داده‌ها، واردات نفت خام چین در ماه اوت ۱٫۱ میلیون بشکه در روز کمتر از مدت مشابه سال قبل بود و صادرات آن نیز کمتر از حد انتظار بوده است. بر اساس گزارش OilX، چین در ماه گذشته ۹٫۳۵ میلیون بشکه در روز نفت وارد کرده است. این رقم نیم میلیون بشکه در روز بیشتر از واردات در ماه جولای است اما ۱٫۱ میلیون بشکه کمتر از واردات در آگوست ۲۰۲۱ است، بر اساس داده‌های گمرک که رویترز در این هفته منتشر کرده است، واردات نفت خام چین برای ژانویه تا آگوست ۲۰۲۲ به طور متوسط ۹٫۹۲ میلیون بشکه در روز بوده است که در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۲۱، ۴٫۷ درصد کاهش داشته است.

تحلیلگران می‌گویند که قرنطینه ناگهانی کووید بر تقاضای نفت چین در سال جاری تاثیر می‌گذارد، زیرا مردم از سفرهای دسته‌جمعی در تعطیلات اجتناب می‌کنند و مصرف سوخت در بزرگترین واردکننده نفت خام جهان برای سال ۲۰۲۲ برای اولین بار در دو دهه اخیر کاهش می‌یابد. انتظار می‌رود سفر با ماشین یا هواپیما در طول تعطیلات محلی در ماه سپتامبر و اکتبر به دلیل ترس از قرنطینه شدن و ماندن در محدودیت‌های حرکتی تحت سیاست «کووید صفر» چین همچنان پایین باقی بماند. تقاضا برای بنزین، سوخت جت و گازوئیل در چین ممکن است امسال ۳۸۰ هزار بشکه در روز نسبت به سال ۲۰۲۱ کاهش یابد. مصرف سوخت‌ها در چین در سال ۲۰۲۱، ۵٫۶ درصد یا ۴۵۰ هزار بشکه در روز افزایش یافت. اما به گفته تحلیلگر Energy Aspects، امسال می‌توان شاهد

وزیران اتحادیه اروپا خواستار کاهش ۱۰ درصدی مصرف انرژی شدند

اتحادیه اروپا روز جمعه برای بحث در مورد قبوض سرسام آور انرژی مصرف کنندگان و سقف قیمت گاز طبیعی روسیه برگزار شد. جلسه بدون نتیجه مشخص به پایان رسید و این گروه اعلام کرد که باید کارهای بیشتری انجام شود. پیشنهادات برای محدود کردن بالقوه قیمت گاز روسیه، اقدامی بحث برانگیز است که منتقدان ادعا می‌کنند ناکارآمد خواهد بود و در اواسط سپتامبر ارائه می‌شود. روسیه به نوبه خود تهدید کرده است که از صادرات گاز به کشورهایی که درصدد اعمال سقف قیمتی هستند، خودداری خواهد کرد و در صورت مغایرت با منافع روسیه گاز، اروپا را به طور کامل در این مسیر متوقف خواهد کرد. با این وجود، به نظر می‌رسد اتحادیه اروپا مصمم است که عزم خود را در این مورد یافتن راه حلی برای محدود کردن درآمدهای نفت و گاز روسیه نشان دهد. تلاش اتحادیه اروپا برای جلوگیری از اثرات نامطلوب اقتصادی به دلیل تعطیلی صنایع و جلوگیری از اعتراضات مردمی به دلیل افزایش سرسام آور قیمت‌های انرژی همچنان ادامه دارد.

وزیران انرژی اتحادیه اروپا در روز جمعه پیشنهاد داده‌اند که هر کشور اتحادیه اروپا استراتژی‌هایی را برای کاهش مصرف کلی برق تا حداقل ۱۰ درصد اجرا کند. براساس پیش‌نویس این سند اتحادیه اروپا همچنین باید در ساعات اوج قیمت برق را حداقل ۵ درصد کاهش دهد. اتحادیه اروپا در اوایل تابستان امسال از اعضای خود خواست، پاییز امسال تا زمستان مصرف گاز را ۱۵ درصد کاهش دهند. در حالی که طرح این موضوع در ابتدا یک درخواست بود، ولی اکنون شکل اجباری به خود گرفته است. وزرا نیز بیان داشتند که چارچوب کاهش ۱۵ درصدی مصرف گاز می‌تواند برای طرح جدید که هدف آن کاهش ۱۰ درصدی مصرف برق است نیز اعمال شود. نشست اضطراری وزیران انرژی

بانک مرکزی اروپا حمایت از شرکت‌های انرژی از طریق تأمین نقدینگی را رد کرد

افسارگریخته و افزایش سرسام‌آور قیمت‌های گاز و برق، نیاز به حمایت سیاسی دارند. معاون ارشد گاز و انرژی Equinor در اوایل این هفته بیان داشته است که برآورد ۱٫۵ تریلیون دلاری حتی «محافظه کارانه» است. نقدینگی در شرکت‌های انرژی در حال تمام شدن است، زیرا بسیاری از شرکت‌ها برای برآورده کردن حاشیه سود خود در بازار مشتقات انرژی تلاش کرده‌اند. برخی از کشورهای اتحادیه اروپا قبلاً تصمیم گرفته‌اند برای جلوگیری از فروپاشی بازار مشتقات انرژی خود، بودجه‌ای ایجاد کنند. به عنوان مثال، فنلاند و سوئد برنامه‌هایی را برای حمایت از شرکت‌های انرژی خود که در بازارهای برق معامله می‌کنند، ارائه کرده‌اند. وزیر انرژی اتحادیه اروپا در مورد اقداماتی در خصوص کمک به کاهش بحران در خانوارها و مشاغل نیز تشکیل جلسه خواهند داد. کمیسیون اروپا قصد دارد به زودی یک هدف اجباری به منظور کاهش مصرف برق در ساعات اوج مصرف پیشنهاد دهد. آنها همچنین در حال برنامه‌ریزی برای افزایش درآمد برای تولیدکنندگان برق و شرکت‌های سوخت فسیلی هستند.

رئیس بانک مرکزی اروپا، اعلام داشت، بانک مرکزی اروپا به شرکت‌های انرژی اروپایی که در بحران انرژی، قیمت‌های بالا و حاشیه‌های حاکم بر بازار دست و پنجه نرم می‌کنند، کمک مالی کوتاه‌مدت نمی‌کند. در ضمن باید اشاره داشت که در راستای برنامه‌های بانک مرکزی اروپا و بانک‌های مرکزی ملی منطقه یوروسیستم بانک مرکزی آماده ارائه نقدینگی به بانک‌ها است نه شرکت‌های خدمات انرژی. در محیط بسیار پرنوسان کنونی، مهم است که اقدامات مالی برای تأمین نقدینگی برای فعالان بازار انرژی، به‌ویژه شرکت‌های خدمات شهری، اتخاذ شود. تخمین زده می‌شود که شرکت‌های انرژی اروپا به نوبه خود در بازار فرآورده باریسک مواجه شدن با زیانی معادل ۱٫۵ تریلیون دلار مواجه باشند. بسیاری از این شرکت‌ها برای پوشش این ریسک‌ها در میان نوسانات

تحولات بازار نفت

دارد و نگرانی‌ها در مورد تقاضای نفت خام چین به دلیل سیاست‌های محدودکننده کووید صفر نیز ادامه دارد. بر اساس پیش‌بینی جدید Energy Aspects که روز جمعه منتشر شد، سیاست کووید صفر می‌تواند مصرف سوخت چین را در سال جاری نسبت به سال گذشته ۳۸۰ هزار بشکه در روز کاهش دهد. در صورت تحقق این پیش‌بینی، این اولین کاهش مصرف سوخت چین در دو دهه اخیر خواهد بود.

روز پنجشنبه، جنیفر گرانهولم، وزیر انرژی ایالات متحده، پیشنهاد کرد که دولت بایدن انتشار بیشتر ذخایر نفت خام استراتژیک این کشور را بررسی کند، اگرچه یک مقام وزارت انرژی این موضوع را رد کرده، چرا که ذخایر استراتژیک ایالات متحده در کمترین سطح خود در دهه‌های اخیر قرار دارد.

قیمت نفت خام در دامنه ۹۰ تا ۱۰۰ دلار است. اوپک پلاس با توجه به شرایط بازار و اهداف قیمتی خود، به دوران افزایش تولید پایان داد. اوپک پلاس با کاهش تولید ۱۰۰ هزار بشکه در روز موافقت کرد و تصمیم این گروه را در مقایسه با ماه گذشته معکوس کرد. این اولین ماه در بیش از دو سال گذشته بود که در میان نوسانات بی‌سابقه قیمت این گروه، اهداف تولید را محدود کردند. البته در این شرایط عوامل دیگری نیز وجود دارد که می‌تواند قیمت نفت را تقویت کند. از جمله اینکه جوزف بورل، مذاکره‌کننده ارشد اتحادیه اروپا در مذاکرات هسته‌ای با ایران، اعلام کرد که مذاکرات در خطر است، زیرا واشنگتن و تهران بر سر چندین موضوع مورد مناقشه اختلاف دارند، به ویژه تضمین‌هایی که آمریکا نتواند دوباره به‌طور یکجانبه از برجام خارج شود. کمیسیون اروپا نیز به دنبال راه‌هایی برای محدود کردن قیمت گاز صادراتی روسیه است. اگرچه برخی از کشورها به دلیل نگرانی از قطع کامل جریان گاز با اقدام تلافی‌جویانه روسیه، نسبت به چنین اقداماتی محتاط هستند.

افزایش قیمت نفت علیرغم نگرانی از رکود اقتصادی در سطح جهانی

قیمت نفت خام علی‌رغم ترس از رکود جهانی که در هفته‌های اخیر شایع شده در روز جمعه ۳ درصد افزایش یافت. علت این افزایش قیمت کاهش تولید یا قطع عرضه و افزایش چشم‌انداز تقاضا نبود. یکی از حمایت‌کننده‌های قیمت‌های نفت، شکل‌گیری این باور عمومی در بازار است که اوپک پلاس از یک نقطه قیمتی خاص، احتمالاً نزدیک به ۹۰ دلار برای برنت، دفاع خواهد کرد. اوپک پلاس، برای دستیابی به اهداف قیمتی کاهش تولید را راه‌حلی منطقی می‌داند. زیرا نگرانی‌ها از رکود اقتصادی همچنان ادامه

آیا اوپک پلاس می‌تواند قیمت نفت را بالای ۹۰ دلار نگه دارد؟

پس از آنکه اوپک پلاس یک کاهش کوچک و نمادین تولید را اعلام کرد، قیمت نفت خام برنت در ابتدای هفته به بالای ۹۰ دلار در هر بشکه رسید. در واقع تعدیل کوچک در اهداف تولید اوپک پلاس تفاوت زیادی در تعادل عرضه و تقاضای جهانی ایجاد نخواهد کرد، اما طرح این موضوع اهمیت زیادی دارد. این نشان دهنده قصد اوپک پلاس برای دفاع از قیمت نفت خام است. لذا اوپک پلاس در حال تجسم مجدد نقش خود در بازارهای نفت است و حتی با وجود اینکه وعده کاهش اندک تولید قطعاً کاملاً تأثیرگذار نیست، هرگز نباید آثار ژئوپلیتیکی اقدامات آن را دست‌کم گرفت. در حالی که این گروه به صراحت سطح قیمت ترجیحی خود را اعلام نمی‌کند، اما با توجه به اقدامات فعلی و اخیر به نظر می‌رسد که بدنبال حفظ

کاهش هفتگی جزئی در تعداد دکل های نفت و گاز فعال امریکا علیرغم افزایش چشمگیر نسبت به سال ۲۰۲۱

گازی نیز با افزایش ۴ دکل به ۱۶۶ دکل رسید. تعداد دکل ها در حوضه پرمین در این هفته با کاهش ۲ دکل به ۳۴۰ دکل کاهش یافت. تعداد دکل های ایگل فورد نیز در ۷۱ عدد باقی ماند. تعداد دکل های فعال نفت و گاز در منطقه پرمین ۸۶ دکل بیشتر از تعداد دکل های فعال در مدت مشابه در سال ۲۰۲۱ هستند.

تولید نفت خام در ایالات متحده برای هفته منتهی به ۲ سپتامبر بدون تغییر باقی می ماند. بر اساس آخرین برآورد هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا، تولید نفت خام ایالات متحده برای دومین هفته متوالی در ۱۲٫۱ میلیون بشکه در روز باقی ماند. قیمت نفت در روز پس از انتشار این اطلاعات بیش از ۴ درصد افزایش یافت.

بر اساس داده های جدید بیکر هیوز که در روز جمعه منتشر شد، تعداد دکل های نفت و گاز فعال در ایالات متحده در این هفته کاهش یافت. تعداد کل دکل های نفت و گاز در این هفته به ۷۵۹ عدد رسید که ۲۵۶ دکل بیشتر از تعداد دکل های فعال در سال ۲۰۲۱ بود. تعداد دکل های نفتی فعال در ایالات متحده در این هفته با کاهش ۵ دکل به ۵۹۱ دکل رسید و تعداد دکل های

تحولات سیاست‌های راهبردی و ژئوپلیتیک

متحده متکی هستند، یا افرادی که آگاهانه اطلاعات، اسناد یا گواهی‌های نادرست به ارائه دهندگان خدمات ارائه دهند، به طور بالقوه خدمات دریایی را نقض کرده‌اند.

دستورالعمل منتشر شده توسط این وزارت همچنین افزوده است که مکانیسم سقف قیمت نفت روسیه که توسط کشورهای گروه هفت (G7) پیشنهاد شده است، حمایت‌هایی را برای ارائه دهندگان خدمات دریایی که ناآگاهانه در پرونده‌های ناشی از مستندات جعلی درگیر هستند، فراهم می‌کند. این فرآیند نگهداری سوابق و گواهی به منظور ایجاد یک «دامنه امن» برای ارائه دهندگان خدمات نسبت به مسئولیت نقض تحریم‌ها در مواردی که ارائه دهندگان خدمات به دلیل مستندات جعلی ارائه شده توسط آن‌ها، ناخواسته خرید نفت روسیه از طریق دریا را بالاتر از سقف قیمت انجام می‌دهند، طراحی شده است. سقف قیمت از طریق فرآیند مشترک کشورهایایی که موافقت می‌کنند در ائتلاف سقف قیمت شرکت کنند، تعیین می‌شود. این سقف از ۵ دسامبر برای نفت خام و از ۵ فوریه ۲۰۲۳ برای محصولات پالایش شده اعمال می‌شود. مسکو تهدید کرده است که صادرات نفت روسیه را به کشورهایایی که سقف قیمت را اعمال می‌کنند، متوقف کند.

همانطور که مشخص است، سیاست مذکور «ممنوعیت خدمات» برای حمل و نقل دریایی نفت روسیه خواهد بود و «یک استثنای مهم» خواهد داشت. وزارت خزانه داری ایالات متحده بیان داشته که «حوزه قضایی یا بازیگرانی که نفت روسیه را از طریق دریا با سقف یا کمتر از سقف قیمتی که ائتلاف تعیین می‌کند (استثناء قیمت) خریداری می‌کنند، به صراحت می‌توانند چنین خدماتی را دریافت کنند.

هدف از این سیاست ایجاد چارچوبی برای صادرات نفت روسیه از طریق دریا با قیمت محدود و دستیابی به سه هدف است: (۱) حفظ عرضه قابل اعتماد نفت روسیه از طریق دریا به بازار جهانی؛ (۲) کاهش فشار صعودی بر قیمت انرژی؛ و (۳) کاهش درآمدهای فدراسیون روسیه از نفت در خلال جنگ با اوکراین که قیمت‌های جهانی انرژی را افزایش داده است. در همین حال، همانطور که الکساندر نوک معاون نخست وزیر روسیه در اول سپتامبر به خبرنگاران گفته بود، مسکو عرضه نفت و فرآورده‌های نفتی به کشورهایایی که تصمیم به محدود کردن قیمت نفت روسیه دارند، را متوقف خواهد کرد.

آمریکا حتی پس از اعمال سقف قیمت نفت خام، ممنوعیت واردات نفت روسیه را حفظ خواهد کرد

بر اساس دستورالعمل اولیه منتشر شده توسط خزانه داری آمریکا، ایالات متحده ممنوعیت اعمال شده قبلی بر واردات نفت روسیه را حتی پس از اجرای سقف قیمتی واردات نفت خام دریایی از این کشور حفظ خواهد کرد.

بر اساس فرمان اجرایی ۱۴۰۶۶، ایالات متحده ممنوعیتی را برای واردات نفت خام و سوخت‌های نفتی، روغن‌ها و فرآورده‌های تقطیر آنها از فدراسیون روسیه اعمال کرده است. دستورالعمل این وزارتخانه همچنین بیان می‌دارد که خرید مقادیر قابل توجه نفت روسیه بالاتر از سقف قیمت توافق شده یا ارائه اطلاعات یا اسناد خلاف واقع از معاملات ممکن است منجر به اجرای تحریم‌ها شود.

بر اساس این دستورالعمل، افرادی که آگاهانه خریدهای قابل توجه نفت را بالاتر از سقف قیمت انجام می‌دهند و به ارائه دهندگان خدمات مشمول خط مشی خدمات دریایی ایالات

خزانه داری آمریکا: غرب تلاش می‌کند تا سقف قیمت نفت روسیه را از ۵ دسامبر تعیین کند

بر اساس دستورالعمل اولیه وزارت خزانه داری ایالات متحده در مورد اجرای سیاست خدمات دریایی و استثنای قیمت مرتبط، این کشور به همراه گروه G7 در نظر دارد از اوایل دسامبر ممنوعیت حمل و نقل نفت فرآورده‌های نفتی را روسیه از طریق دریا را بالاتر از سقف تعیین شده خریداری کرده باشد، از اوایل فوریه سال آینده اعمال کند.

به عنوان بخشی از ائتلافی از کشورهای G7 و اتحادیه اروپا، ایالات متحده سیاستی را در رابطه با طیف گسترده‌ای از خدمات مرتبط با حمل و نقل دریایی («سیاست خدمات دریایی») نفت خام و فرآورده‌های نفتی روسیه اجرا خواهد کرد. وزارت خزانه داری آمریکا اعلام کرد: این ممنوعیت از ۵ دسامبر ۲۰۲۲ برای حمل و نقل دریایی نفت خام و از ۵ فوریه ۲۰۲۳ برای حمل و نقل دریایی فرآورده‌های نفتی اعمال می‌شود.

احتیاط هند در ارزیابی سیاست سقف قیمتی نفت روسیه

هرج و مرج می‌شود و هشدار داد کشورهای که سقف قیمتی اعمال کنند از دریافت نفت روسیه منع خواهند شد. علاوه بر این، کارشناسان انرژی می‌گویند سقف قیمتی که جهانی نیست هرگز کارساز نخواهد بود و هشدار می‌دهند که اگر خریداران کلیدی مانند چین، هند و ترکیه با آن همراهی نکنند، این طرح می‌تواند نتیجه معکوس داشته باشد.

با این حال، اتحادیه اروپا از چین و هند خواسته است تا به این ائتلاف بپیوندند، در حالی که ایالات متحده بر هند فشار می‌آورد تا به کارتل خریداران غربی بپیوندد، از سوی دیگر روسیه ناامید، کشورها را با قراردادهای بلندمدت و قیمت ثابت با تخفیف‌های قابل توجه جذب می‌کند تا درآمدهای آتی را تضمین کند. این امر برای کشورهای خارج از این ائتلاف که هدف آنها به دست آوردن کمترین قیمت است، مطلوب است. با محدودیت بنادر و خطوط کشتیرانی، صادرات نفت روسیه با تاخیرهای لجستیکی مواجه خواهد شد و سقف قیمت پیشنهادی به کشورهای خریدار نفت اهرم بیشتری برای مذاکره و دریافت تخفیف بیشتر می‌دهد. تلاش برای اعمال سقف قیمت نفت تا کنون در سطح جهان سابقه نداشته است، اگرچه تحریم‌های صادرات نفت علیه کشورهایمانند ایران و ونزوئلا وجود داشت. وزیر نفت و گاز طبیعی هند صریحاً گفته بود که «وظیفه اخلاقی» او فقط در قبال مردم کشورش است. در حالی که تامین انرژی مقرون به صرفه برای مهار تورم ضروری است، هند از سوی غرب تحت فشار است که تصمیمی متفاوت اتخاذ کند.

کشورهای ثروتمند G7 سقف قیمتی را برای صادرات نفت روسیه پیشنهاد کرده اند تا بودجه روسیه در جنگ اوکراین را کاهش دهند. بسته ششم تحریم اتحادیه اروپا به ممنوعیت واردات نفت خام روسیه از طریق دریا به این بلوک از تاریخ ۵ دسامبر و تمام محصولات نفتی پالایش شده مانند بنزین و گازوئیل از ۵ فوریه ۲۰۲۳ را شامل می‌شود.

واردات نفت روسیه از طریق جاده ای و خط لوله ادامه خواهد داشت، اما با قیمت‌های کاهش یافته و سود مسکورا برای هر بشکه فروخته شده محدود می‌کند. سطح سقف قیمت هنوز نهایی نشده است، اما اکثر آنها توافق دارند که قیمت در محدوده ای بالاتر از هزینه های تولید، برای اطمینان از حفظ مشوق های صادراتی باشد. هیچ تولیدکننده ای نمی‌تواند به طور کامل پمپاژ نفت را متوقف کند، زیرا چاه‌های نفت با یک عملکرد توقف و شروع مکانیکی ساده کار نمی‌کنند. برخی نیز نگران هستند که این اقدام به شوک عرضه و افزایش سرسام آور قیمت‌ها در بازارهای جهانی منجر شود و حتی در صورت کاهش حجم صادرات، درآمد بیشتری برای روسیه به همراه داشته باشد. روسیه اما، آن را «تصمیمی پوچ» می‌خواند که منجر به

تحولات محیط زیست و فناوری

دسامبر ۲۰۲۲ آغاز شود. به گفته این شرکت، تولید برق OL۳ حدود ۱۴ درصد از تقاضای برق فنلاند را پوشش داده و واردات برق این کشور را حدود ۶۰ درصد کاهش می دهد. در مرحله آزمایشی اوایل این هفته، جدیدترین واحد راکتور هسته ای در اروپا نتوانست به آستانه ۱۰۰۰ مگاوات برسد و شکست خورد، بنابراین فنلاند مجبور شد برای حفظ تعادل شبکه و جلوگیری از کمبود برق، دو نیروگاه پشتیبان با سوخت فسیلی را به کار گیرد. ماه گذشته، اپراتور شبکه هشدار داد که فنلاند باید برای قطع برق احتمالی در زمستان امسال در صورت کمبود برق آماده باشد. شرایط استثنایی و بازگشت به نیروگاه های سوخت فسیلی در سراسر اروپا تنها پس از قطع اخیر تمام جریان گاز روسیه از طریق خط لوله نورد استریم به آلمان برای زمستان آینده و اوج تقاضا برای گرمایش در اروپا، بیشتر خواهد شد.

ولتاژ بالای کافی برای انتقال برق به مقاصد بعدی را ندارند. این بدان معناست که خطوط برق بیشتر و بیشتری باید ساخته شود تا این نیرو از مزارع خورشیدی و بادی در دسترس عموم قرار گیرد. در سایر مناطق جهان، مانند اروپا، انرژی های تجدیدپذیر ممکن است به عنوان ابزاری برای متعادل سازی بحران انرژی استفاده شوند. با این حال، اروپا نیز مانند ایالات متحده با موانعی بر سر راه توسعه انرژی سبز مواجه است. به عنوان مثال، ایرلند به دلیل عمیق بودن بیش از حد آب های اقیانوس، با مشکلاتی در زمینه انرژی بادی قاره مواجه است. در دانمارک، ساخت و ساز نیروگاه بادی به دلیل رویه های طولانی مدت تصویب که توسط اتحادیه اروپا تعیین شده است، به طور کامل اجرایی نشده است. درست است که هم فناوری انرژی سبز و هم تقاضای جهان برای آن همچنان در حال رشد و تکامل است. با این حال، مانند هر تغییر بزرگ دیگری در صنعت، قبل از تبدیل شدن انرژی سبز به جریان اصلی، باید موانع را برطرف کرد و بر آنها غلبه کرد.

کمبود فعلی ترانسفورماتور مانع دیگری بر سر راه تولید برق ایالات متحده است. به عنوان مثال، بسیاری از قطعات و اجزای ترانسفورماتورها به دلیل کمبودهای زنجیره عرضه در دسترس نیستند. بدون عرضه کافی برای پاسخگویی به تقاضای رو به رشد شبکه برق، احتمال خاموشی بیشتر و بیشتر می شود. در کالیفرنیا، سومین ایالت گران قیمت برای زندگی در ایالات متحده، به دلیل میانگین دمای بالای این ایالت و کمبود منابع آب، این کاستی با شدت بالاتری خود را نشان داده است.

جدیدترین راکتور هسته ای اروپا مشکلات برق فنلاند را کاهش می دهد

طبق گزارش بلومبرگ، جدیدترین راکتور هسته ای در اروپا، واحد نیروگاه Olkiluoto ۳ (OL۳) فنلاند روز جمعه از مرز تولید برق ۱۰۰۰ مگاواتی فراتر رفت و فشار بر شبکه برق این کشور را کاهش داد. این واحد که در اوایل این هفته با افزایش ظرفیت به ۹۵۱ مگاوات به بزرگترین واحد تولید برق در فنلاند تبدیل شد، در هفته های گذشته در حالت تولید آزمایشی قرار داشته است. اپراتور این نیروگاه (Teollisuuden Voima Oyj) می گوید انتظار می رود پس از مرحله تولید آزمایشی، تولید برق عادی در

انرژی های تجدیدپذیر در صورت عدم رفع گلوگاه ها قدرت خود را از دست می دهند

رونق انرژی های تجدیدپذیر با مشکلی نوین مواجه شده است. منابع انرژی تجدیدپذیر ایالات متحده مانند توربین های بادی و پنل های خورشیدی خطوط ولتاژ بالای کافی برای انتقال برق به مقاصد بعدی را ندارند. تقاضای انرژی سبز در حال افزایش است، با این حال، برای تبدیل شدن انرژی سبز به جریان اصلی، باید موانع را برطرف کرد. شاخص MMI منابع تجدیدپذیر در سپتامبر (شاخص ماهانه متال ماینر) ۶٫۳ درصد کاهش یافت. مانند ماه های گذشته، محدودیت های انرژی به علت دمای بالا و محدودیت منابع انرژی سیستم های تولید برق در سراسر جهان بزرگترین عامل این کاهش بودند.

در پایان ماه اوت، بایدن رسماً قانون کاهش تورم (IRA) را امضا کرد که طبق آن ۳۶۹ میلیارد دلار برای تلاش های انرژی تجدیدپذیر تخصیص می یابد. این قانون تلاش می کند تا سال ۲۰۳۰ بیش از ۹۰۰ میلیون پنل خورشیدی و بیش از ۱۰۰۰۰۰ توربین بادی را فعال کند. با این حال، حرکت به سمت انرژی های تجدیدپذیر در ایالات متحده در حال حاضر با یک مانع بزرگ روبرو است: عدم انتقال انرژی از منطقه تولید آن. بر اساس مقاله اخیر بلومبرگ، منابع انرژی تجدیدپذیر ایالات متحده مانند توربین های بادی و پنل های خورشیدی خطوط

مصر میزبان COP27: آیا این کشور می تواند قهرمان تغییرات آب و هوایی آفریقا شود؟

مصر به عنوان میزبان مذاکرات آب و هوایی سازمان ملل متحد، در تلاش است تا حمایت مالی برای اقدامات آب و هوایی این قاره را جلب کند. اما سابقه سرکوب اعتراضات مدنی و اتکا به سوخت های فسیلی در آن این تلاش ها را تهدید می کند. با میزبانی مصر در بیست و هفتمین کنفرانس تغییرات اقلیمی سازمان ملل متحد (COP27)، قاهره خود را به عنوان رهبر تغییرات اقلیمی آفریقا معرفی کرده است و هدف آن تامین بودجه برای کمک به تلاش های مربوط به تطبیق کشورهای در حال توسعه با تغییرات آب و هوایی است. اما در حالی که این کشور شهر تفریحی شرم الشیخ را برای نشست نوامبر آماده می کند، برخی از منتقدان این سوال را مطرح می کنند که آیا مصر می تواند در اقدامات اقلیمی پیشرو باشد، در حالی که به سرکوب اعتراضات جامعه مدنی و تکیه بر سوخت های فسیلی ادامه می دهد.

اجلاس سران COP از سال ۱۹۹۵، مجمع جهانی پیشرو در مذاکرات اقلیمی بوده است و توافقنامه پاریس در سال ۲۰۱۵ را ایجاد کرده، که هدف آن جلوگیری از افزایش متوسط دمای جهانی بیش از ۱٫۵ درجه سانتیگراد (۲٫۷ درجه فارنهایت) بالاتر از سطح پیش از صنعتی شدن است. عبدالفتاح السیسی رئیس جمهور مصر می گوید مصر از نقش میزبانی خود برای دفاع از منافع آفریقا و سایر کشورهای در حال توسعه استفاده خواهد کرد. علیرغم سهم نسبتاً کمی که کشورهای در حال توسعه در انتشار گازهای گلخانه ای جهانی دارند، ولی بیشترین آسیب را از تغییرات اقلیمی می بینند، زیرا تغییرات آب و هوایی ناامنی غذایی، کمبود آب و گرمای شدید و سایر مشکلات را تشدید می کند و کارشناسان هشدار می دهند که این کشورها منابع لازم برای سازگاری با شرایط جدید را ندارند. کریم الگندی، کارشناس اقلیمی اظهار کرده که به نظر می رسد قاهره COP27 را حول هدف افزایش بودجه آب و هوا یا سرمایه گذاری در تلاش برای انطباق با پیامدهای تغییرات آب و هوا و کاهش انتشار گازهای گلخانه ای سازماندهی کرده است. این تا حد زیادی به معنای اجرای تعهداتی است که قبلاً در مذاکرات قبلی اعلام شده بود. یکی از نگرانی های ویژه در این بین، ۱۰۰ میلیارد دلار بودجه سالانه ای است که دولت های ثروتمند موافقت کرده بودند از طریق صندوق آب و هوای سبز به کشورهای کم درآمد ارائه کنند، هدفی که بیش از ۱۶ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۰ قرار بود محقق شود و تاکنون رخ نداده است.

مصر در دو دهه گذشته تلاش های عمده ای را برای کاهش انتشار

گازهای گلخانه ای انجام داده است، مانند افزایش پنج برابری ظرفیت انرژی بادی. همچنین ابتکارات تطبیقی، از جمله ساخت کارخانه های نمک زدایی و زیرساخت های پیشگیری از سیل را برای مقابله با بدتر شدن تنش آبی دنبال کرده است. این کشور اولین دولت در میان کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا بود که اوراق قرضه سبز منتشر کرد و ۷۵۰ میلیون دلار به حمل و نقل عمومی پاک و مدیریت پایدار آب اختصاص داد. از زمان انتخاب شدن به عنوان میزبان COP27 حدود یک سال پیش، مصر مجموعه ای از پروژه های مرتبط با آب و هوا را از جمله برنامه هایی برای تبدیل نقطه توریستی شرم الشیخ به یک «شهر سبز» اعلام کرده است. با این حال، ناظران مستقل آب و هوا مانند ناظر عملکرد تغییرات آب و هوا (Climate Action Tracker)، سیاست کلی آب و هوایی این کشور را مبهم می دانند. بخشی از مشکل، وابستگی شدید به گاز طبیعی و سایر سوخت های فسیلی است که حدود ۹۰ درصد از ظرفیت تولید برق آن را در سال ۲۰۱۹ تشکیل می داد. قاهره به دنبال افزایش تولید نفت و گاز طبیعی این کشور است و در میان کشورهای کم درآمدی است که استدلال می کنند باید بتوانند از نظر اقتصادی با سوخت های فسیلی توسعه یابند تا زمانی که بتوانند از پس گذار به انرژی پاک برآیند.

تحلیلگران هشدار می دهند که وابستگی مصر به سوخت های فسیلی می تواند رهبری آب و هوایی این کشور را در COP27 تضعیف کند. منتقدان همچنین مصر را متهم می کنند که عمداً رویه دوستانه محیط زیست خود را بزرگنمایی میکند، رویه ای که به عنوان «سبزشویی»^۱ شناخته می شود، تا توجه را از سوابق ضعیف خود در زمینه انرژی سبز منحرف کند. دیگر منتقدان به علت عدم علاقه مصر به کاهش انتشار گازهای گلخانه ای، چشم انداز چندان مثبتی برای این کنفرانس متصور نیستند. طبق جدول زمانی توافقنامه پاریس، قاهره بیش از یک سال در به روز رسانی سهم تعیین شده ملی خود (NDC) که برنامه داوطلبانه هر کشور برای کاهش انتشار گازهای گلخانه ای است، تاخیر داشته. NDC جدید مصر مشروط به حمایت بین المللی است و مانند بسیاری از کشورهای دیگر، فاقد هدف قابل سنجش برای رسیدن به انتشار خالص صفر است. علاوه بر این، قاهره در استراتژی ملی تغییر اقلیم ۲۰۲۲ خود، به جای کاهش انتشار گازهای گلخانه ای، بر تطبیق تمرکز دارد. مصر و سایر صادرکنندگان آفریقایی احتمالاً در مورد کاهش تولید گاز طبیعی تردید خواهند داشت، به خصوص که کشورهای اروپایی در بحبوحه جنگ در اوکراین به دنبال جایگزین هایی برای گاز روسیه هستند. مصر قبلاً قرارداد انتقال گاز جدیدی را با اتحادیه اروپا امضا کرده است و مقامات این کشور گفته اند که مصر تنها در صورتی هدف خالص انتشار صفر را تعیین خواهد کرد که کمک های مالی بیشتری دریافت کند.

۱. greenwashing

اقتصاد نفت

بحران املاک در چین و تأثیر بر اقتصاد این کشور

ندا علم‌الهدی

۱- مقدمه:

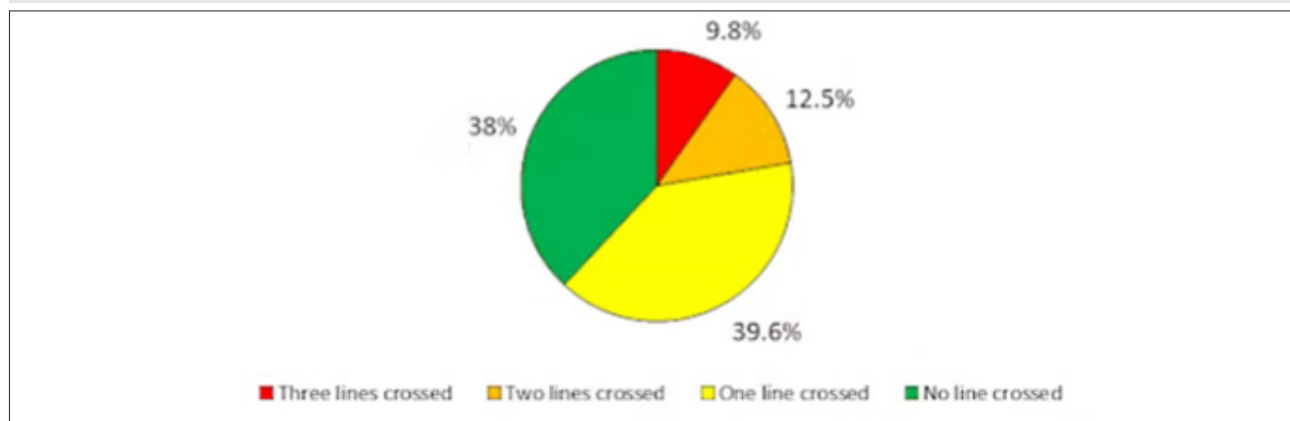
از بانک‌ها و سایر مؤسسات مالی بودند. اکنون آشکار شده که بسیاری از سازندگان خارج از «خطوط قرمز» فعالیت می‌کردند و با بدهی‌های هنگفتی مواجه بودند. این بخش که به طور ناگهانی قادر به وام‌گرفتن بر اساس قوانین جدید نبود، با بحران شدید نقدینگی مواجه شد. در دسامبر، اورگراند، یکی از بزرگترین شرکت‌های ساخت و ساز چین، به دلیل داشتن اوراق قرضه، پرداخت سود خود را نکول کرد (از پرداخت سود خودداری کرد) و اندکی پس از آن توسط هلدینگ گروه کائیسای نیز این اتفاق رخ داد.

همانطور که در شکل زیر نشان داده شده است، بیش از ۶۰ درصد سازندگان حداقل به یکی از آستانه‌های بدهی تعیین شده توسط تنظیم‌کننده‌ها در سال ۲۰۲۱ رسیده‌اند. حدود ۱۰ درصد که شامل اورگراند نیز می‌شود هر سه مورد را نقض کرده‌اند. وقتی این شرایط اتفاق می‌افتد، سازندگان اجازه ندارند برای آن سال استقراض جدید بگیرند. بحران اعتباری ناشی از آن، بسیاری از توسعه‌دهندگان را به موقعیتی پر استرس سوق داده است، حتی برخی از آنها دچار نکول شده‌اند.

بازار املاک چین در بحبوحه یک بحران است. قیمت املاک و مستغلات به دلیل تلاش مقامات برای مهار بدهی‌های ناپایدار و سفته‌بازی در بازار به شدت کاهش یافته است. صدها هزار خریدار خانه از پرداخت وام مسکن خود برای املاک پیش‌فروش‌شده خودداری می‌کنند. از آنجایی که دارایی و مستغلات ۱۵ تا ۳۰ درصد از تولید ناخالص داخلی چین را تشکیل می‌دهد، مشکلات بازار برای دومین اقتصاد بزرگ جهان و همچنین رشد بالقوه جهانی مشکل ساز شده است.

مشکلات املاک چین تا حدی نتیجه تصمیم‌گیری‌های سیاستی آگاهانه است. در آگوست ۲۰۲۰، پکن سیاست «سه خط قرمز» را با هدف تخلیه دقیق حباب بزرگ مسکن که چندین دهه در حال ساخت بود، اجرا کرد (نمودار ۱). این سیاست دو هدف داشت: کاهش اتکای بیش از حد اقتصاد به دارایی و کاهش سفته‌بازی که قیمت مسکن را برای بسیاری از چینی‌های طبقه متوسط دور از دسترس قرار داده بود. براساس این سیاست، سازندگان ملزم به رعایت شاخص‌های دقیق سلامت مالی، از جمله سقف ۱۰۰ درصدی بدهی خالص به سهام، برای استقراض

نمودار ۱. سهم توسعه‌دهندگان در طبقه‌بندی‌های مختلف در سال ۲۰۲۱ تحت سیاست «سه خط قرمز»

* قرمز: هیچ بدهی جدید با بهره مجاز نیست. نارنجی: رشد بدهی جدید با بهره نباید از ۵ درصد تجاوز کند. زرد: رشد بدهی جدید با بهره نباید از ۱۰ درصد تجاوز کند. سبز: رشد بدهی جدید با بهره نباید از ۱۵ درصد تجاوز کند.

Source: China property crisis: why the housing market is collapsing – and the risks to the wider economy, Academic rigour, journalistic flair, August ۲۰۲۲

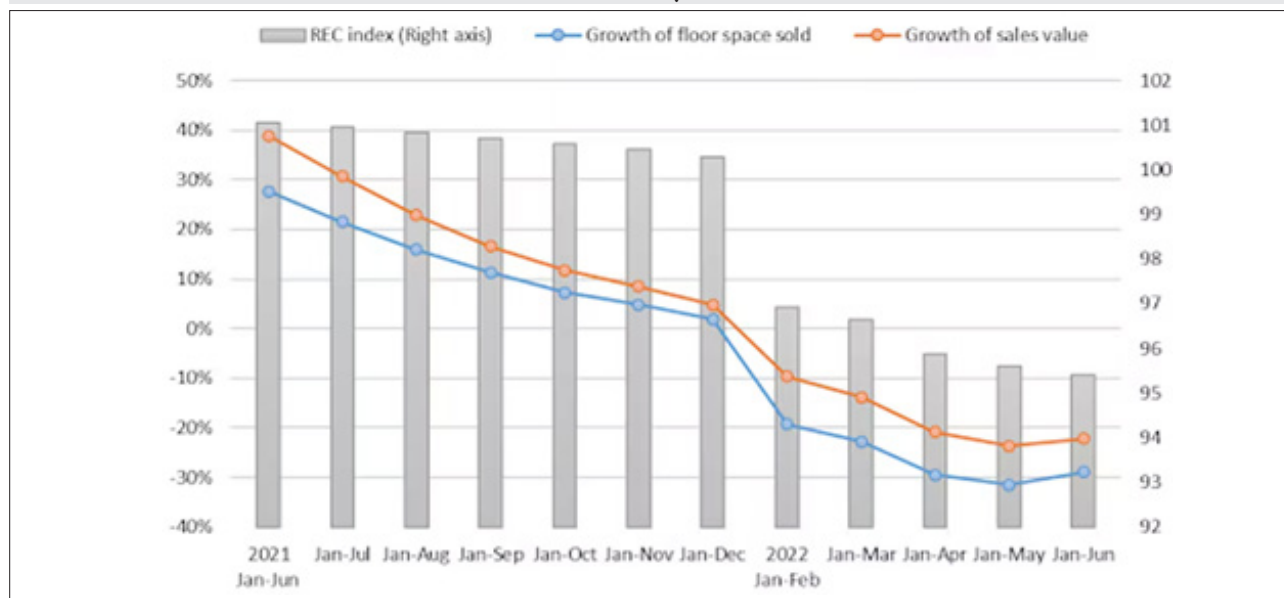
خطر قابل توجهی برای اقتصاد این کشور ایجاد می‌کند که به دلیل سیاست‌های سخت‌پکن برای مقابله با کووید صفر و کندی رشد اقتصاد جهانی در حال حاضر تحت فشار است. براساس برخی برآوردها، املاک و مستغلات ۳۰ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور را تشکیل می‌دهند (تقریباً دو برابر سهم مشابه در ایالات متحده). در حالی که برخی از تحلیلگران بر این باورند که بازار به پایین‌ترین سطح خود رسیده است، انتظار می‌رود مشکلات این بخش برای مدتی ادامه داشته باشد. در ماه ژوئیه، S&P Global Ratings تخمین زد که قیمت املاک در سال جاری ۳۰ درصد کاهش یابد، کاهش بدتر از زمان بحران مالی سال ۲۰۰۸. اندازه اقتصاد چین که تقریباً یک پنجم تولید ناخالص داخلی جهانی را تشکیل می‌دهد، به این معنی است که کاهش شدید رشد در آن هنوز هم می‌تواند تأثیر جدی بر رشد اقتصاد جهانی داشته باشد. البته، اگر بانک‌های چینی نتوانند این شوک را بپذیرند و وام‌های غیرجاری آن‌ها به شدت افزایش یابد، یک بحران مالی در چین محتمل است که بیشتر شبیه ژاپن در دهه‌های ۸۰ و ۹۰ خواهد بود. تعداد فروش خانه‌های جدید در سال جاری به میزان قابل توجهی کاهش یافته و ارزش آن نیز نسبت به زمان مشابه سال گذشته ۲۲ درصد کاهش یافته است.

قیمت املاک در ماه جولای برای یازدهمین ماه متوالی کاهش یافت و در مقایسه با سال گذشته تا ۳۰ درصد افت کرد. آنچه چین در حال حاضر تجربه می‌کند یک بحران ناشی از سیاست‌های داخلی و محدودیت‌های بسیار شدید در اعطای وام به سازندگان از حدود یک سال و نیم پیش است. مشکلات این بخش زمانی افزایش یافت که توسعه‌دهندگان با کمبود نقدینگی در تلاش برای تکمیل پروژه‌ها طبق برنامه و به ناچار در پی دریافت وام بودند. از اینرو در گزارش حاضر به بررسی شرایط حاکم بازار املاک و مستغلات چین خواهیم پرداخت.

۲- ارزیابی گزارش: نکات محوری:

بانک دویچه تخمین زده است که ارزش وام‌های مسکن تحت تأثیر این شرایط در چین به ۱٫۸ تا دو تریلیون یوان چین (۲۷۰ تا ۳۰۰ میلیارد دلار) یا حدود ۵ درصد از کل وام‌های رهنی برسد. اصل مشکل این است که سازندگان جریان نقدی کافی برای ادامه پروژه‌ها را نباید به دلایل مختلف نظیر هزینه‌های بدهی، فروش کم مسکن یا استفاده نادرست از بودجه ندارند. حل این مشکل اعتماد خریداران مسکن به سازندگان را ترمیم می‌کند که به حمایت از فروش مسکن و در نتیجه بهبود وضعیت مالی سازندگان کمک می‌کند. مشکلات املاک چین

نمودار ۲. تغییر در شاخص مستغلات چین و فعالیت تجاری در فروش زمین و املاک

۳٫۲۵ درصدی در اقتصادهای پیشرفته و نزدیک به ۶ درصدی کاهش در اقتصادهای نوظهور خواهد شد. موسسه رتبه‌بندی فیچ نوشت: در صورت تشدید بدهی‌ها، ممکن است پیامدهای اقتصادی و اجتماعی گسترده و جدی وجود داشته باشد.

مجمع جهانی اقتصاد تخمین زده است که هر یک درصد کاهش در تولید ناخالص داخلی چین منجر به کاهش ۰٫۳ درصدی در تولید ناخالص داخلی جهانی می‌شود. در مطالعه سال ۲۰۱۹ توسط فدرال رزرو ایالات متحده، اقتصاددانان تخمین زدند که کاهش ۸٫۵ درصدی تولید ناخالص داخلی چین منجر به کاهش

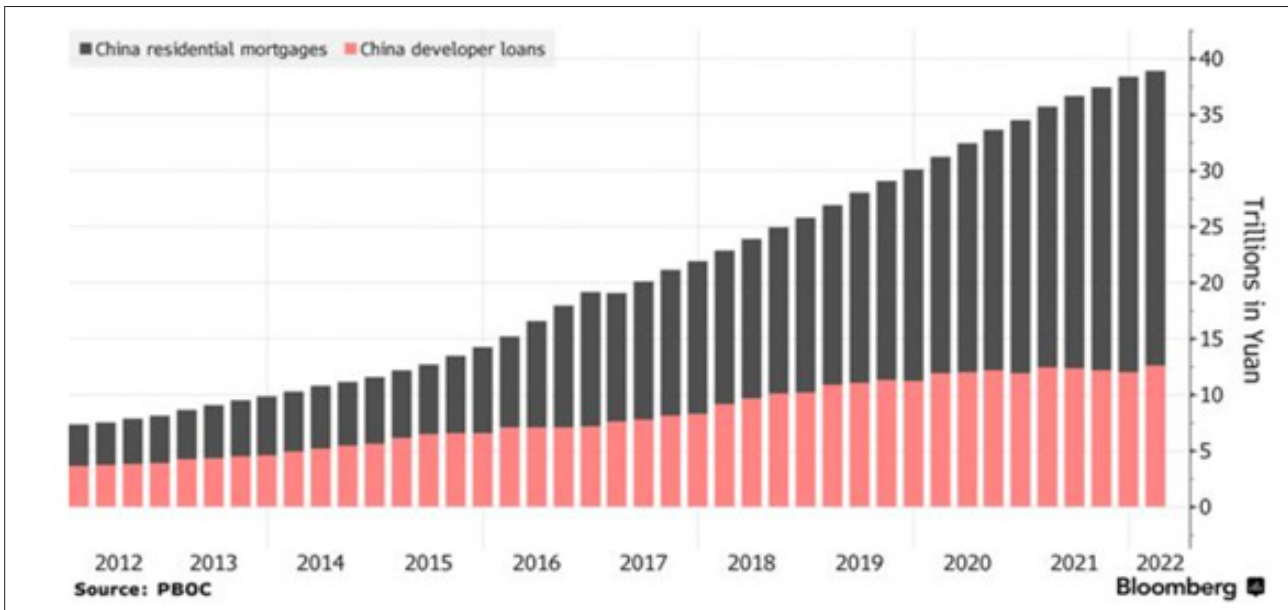
از جمله اعلام گذشته مبنی بر اختصاص ۳۰۰ میلیارد یوان (۴۴ میلیارد دلار) اعتبار جدید از طریق بانک‌های دولتی. بیانیه نشست ژوئیه این دفتر بر نیاز به ثبات بازار املاک و اطمینان از تحویل خانه‌ها تأکید می‌کند. بعید است که تلاش‌ها مستقیماً از سوی دولت مرکزی انجام شود. در عوض، مقامات احتمالاً از دولت‌های محلی، بانک‌ها و سازندگان املاک می‌خواهند تا با هماهنگی و اطمینان از تکمیل پروژه‌های مسکن ناتمام اطمینان جمعی را حاصل کنند. شعار رئیس‌جمهور چین شی جین پینگ اینست که خانه‌ها محلی برای زندگی هستند، نه ابزاری برای سفته‌بازی.

تمرکز بانک‌های چینی در بخش املاک بالاتر از هر صنعت دیگری است. بر اساس داده‌های بانک خلق چین، در پایان ماه مارس، ۳۹ تریلیون یوان وام مسکن معوق و ۱۳ تریلیون یوان دیگر وام به سازندگان داشته است.

این بازتاب هشدار فدرال رزرو ایالات متحده بود که در ماه می اعلام کرد: «چین تاکنون توانسته است اثرات منفی را مهار کند ولی بدتر شدن بحران املاک می‌تواند بر سیستم مالی این کشور نیز تأثیر شگرفی بگذارد».

پکن نشان داده است که با وجود عزم این کشور در کاهش اتکای اقتصاد به این بخش، حمایت از بازار ملک همچنان یک وظیفه مهم دولت است. در جلسه هیئت ارشد تصمیم‌گیری در چین در ماه ژوئیه، مقامات گفتند که نیاز به «ثبات» بازار املاک و مستغلات وجود دارد و در عین حال تأکید کردند که دولت‌های محلی باید مسئولیت اطمینان از اتمام خانه‌های پیش‌فروش شده را بر عهده بگیرند. در اوایل ماه جاری، رسانه چینی Caixin گزارش داد که پکن در حال آماده شدن برای ۲۰۰ میلیارد یوان (۲۹/۳ میلیارد دلار) وام برای تکمیل پروژه‌های مسکن ناتمام است. پکن همچنین اقداماتی را برای تقویت اقتصاد به طور کلی انجام داده است، مانند کاهش نرخ بهره و اعمال محرک‌هایی،

نمودار ۳. روند افزایش وام‌های بانکی چین به بخش املاک در طول دهه گذشته

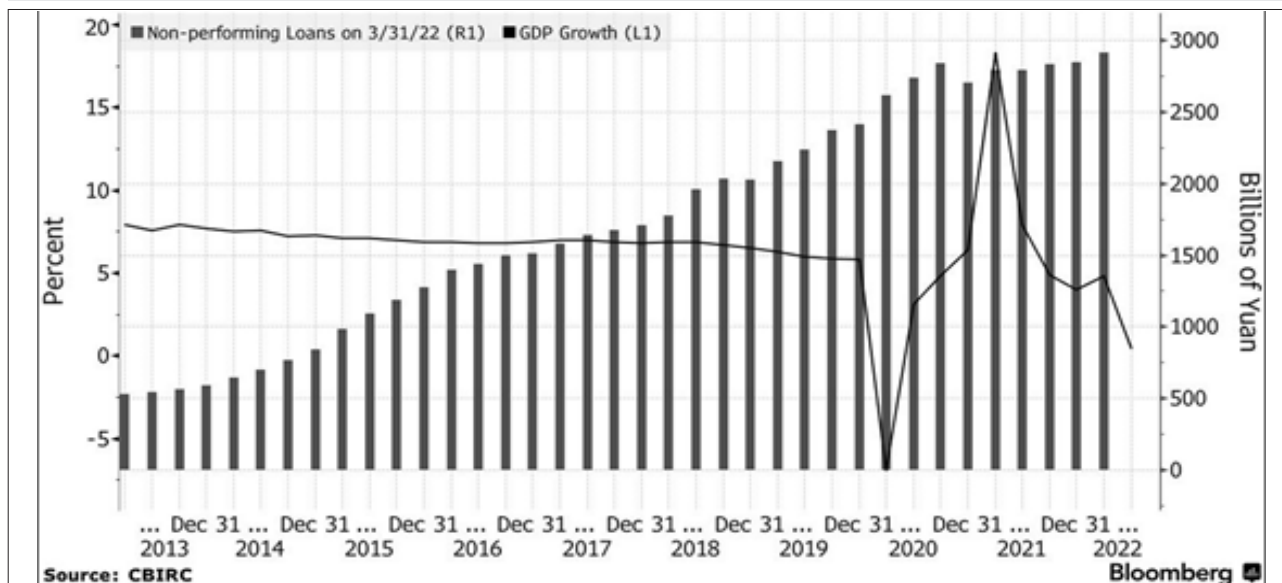

Source: China Banks May Face \$350 Billion in Losses From Property Crisis, Bloomberg, August 2022.

در مورد خطر سقوط چین به «رکود ترازانامه» با کاهش نقدینگی و سرمایه‌گذاری خانوارها و شرکت‌ها برانگیخته است. رشد درآمد قابل تحقق در حال کند شدن است و به توانایی خریداران مسکن برای پرداخت بدهی‌های آنها آسیب می‌رساند. ضعف قیمت مسکن در چین در ماه ژوئن به ۴۸ شهر از ۷۰ شهر بزرگ گسترش یافته بود، در حالی که در ماه ژانویه در برگیرنده ۲۰ شهر بود.

وام‌های نامناسب و بداعتبار به متقاضیان که در پایان ماه مارس به ۲/۹ تریلیون یوان بالغ می‌شد، در آستانه رسیدن به رکوردهای جدید و فشار بیشتر بر اقتصادی است که با کندترین سرعت از زمان آغاز شیوع کووید در حال حرکت است. در حالی که پیش‌بینی می‌شود نسبت کل بدهی چین به تولید ناخالص داخلی امسال به رکورد جدیدی برسد، مصرف‌کنندگان تمایلی به گرفتن اهرم مالی بیشتر ندارند. این موضوع بحثی را

نمودار ۴. رکورد بالای وام‌های بد اعتبار بانک‌های چینی به همراه رکود اقتصادی

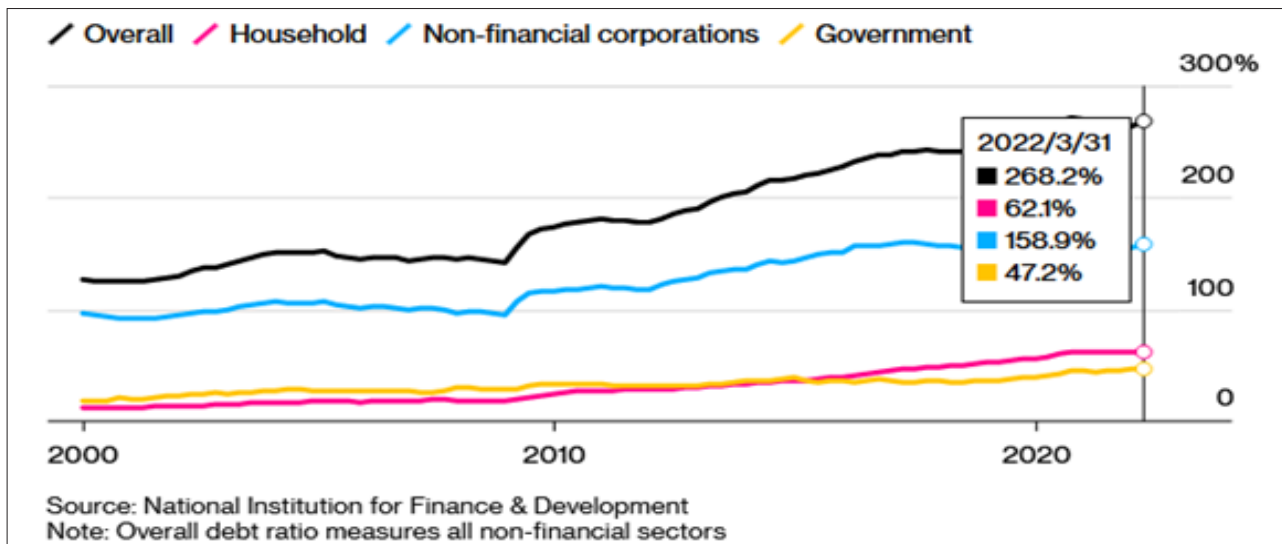

Source: China Banks May Face \$350 Billion in Losses From Property Crisis, Bloomberg, August 2022.

در مورد اوراق قرضه نکول کرده‌اند یا در مورد تمدید بدهی با طلبکاران در سال گذشته مذاکره داشته‌اند. سرمایه‌های نقدی که محرک تقاضا برای کالاها و خدمات بوده و حدود ۲۰ درصد از تولید ناخالص داخلی کشور را تشکیل می‌دهند، در ماه ژوئن ۹/۴ درصد کاهش یافت.

S&P Global پیش‌بینی کرده است که فروش خانه در سال جاری در بحبوحه تحریم وام مسکن تا ۳۳ درصد کاهش یابد که نقدینگی سازندگان نگران را بیشتر از گذشته کاهش داده و منجر به نکول بیشتر می‌شود. بر اساس گزارش Teneo، حدود ۲۸ شرکت از ۱۰۰ شرکت سازنده برتر از نظر فروش، یا

نمودار ۵. پیش‌بینی رکورد جدید نسبت بدهی به تولید ناخالص داخلی چین در سال جاری

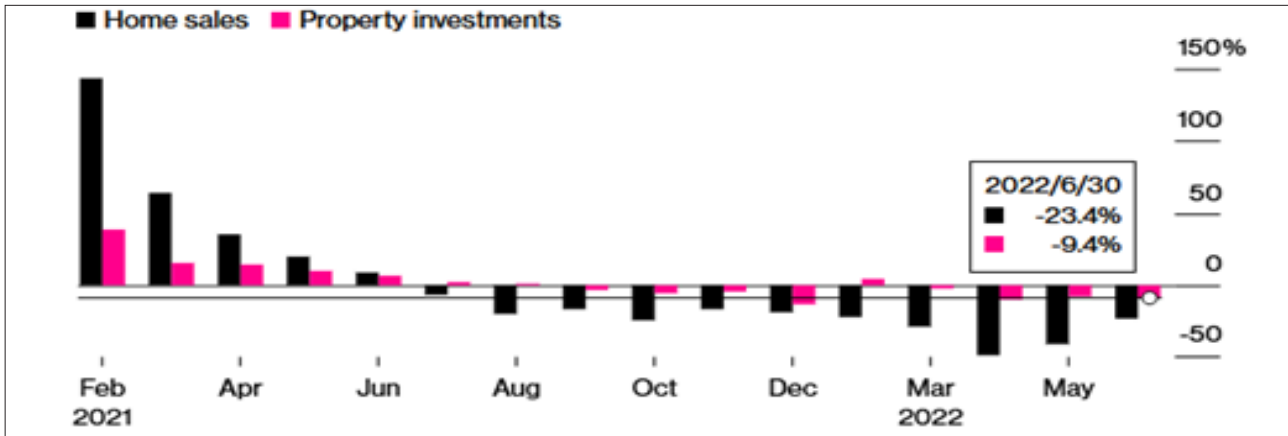

Source: China Banks May Face \$350 Billion in Losses From Property Crisis, Bloomberg, August 2022.

می‌شود که به معنای کاهش ۱۷ درصدی درآمد آنها در سال ۲۰۲۲ است.

تحلیلگران سیتی‌گروپ به رهبری جودی ژانگ در گزارشی در ۱۹ جولای تخمین زدند که کاهش ۱۰ درصدی رشد سرمایه‌گذاری در املاک و مستغلات به افزایش ۲۸ واحدی در کل وام‌ها تبدیل

نمودار ۶. عمیق‌تر شدن رکود بازار املاک در سال جاری و رکود اقتصاد و بخش بانکی کشور چین

Source: China Banks May Face \$350 Billion in Losses From Property Crisis, Bloomberg, August 2022.

در گذشته، توسعه‌دهندگان می‌توانستند به‌طور غیرقانونی از پول نقدی که از پیش‌فروش جمع‌آوری می‌کردند، استفاده کنند تا پروژه‌های دیگری را در مجموعه خود بسازند. اما با ضربه زدن کووید به اقتصاد، مردم کمتر تمایل به خرید آپارتمان داشته‌اند، بنابراین این فروش کاهش یافته است. این به نوبه خود باعث شده است که سازندگان با کمبود نقدینگی برای ساخت و ساز مواجه شوند. در این میان، سیاست سه خط قرمز مانع از استقراض بیشتر توسعه‌دهندگان برای جبران خسارت شده است. همانطور که مایکل پتیس، استاد امور مالی در دانشگاه پکن بیان داشته که همه اینها یک چرخه معیوب ایجاد کرده است. اخبار مربوط به بحران نقدینگی سازندگان همچنان مردم را از خرید آپارتمان‌های پیش‌فروش بازداشته است، زیرا می‌ترسند توسعه‌دهندگان نتوانند آنها را تکمیل کنند. این به نوبه خود باعث کاهش بیشتر نقدینگی سازندگان می‌شود. با کمبود نقدینگی، توسعه‌دهندگان شروع به توقف پروژه‌های ساخت‌وساز خود کردند و صدها هزار نفر از مردمی که وام‌های مسکن پرداخت می‌کردند، هیچ ایده‌ای نداشتند که واقعاً چه زمانی به آپارتمان‌های خود نقل مکان می‌کنند. به همین دلیل است که بسیاری از دارندگان وام‌های مسکن با هم متحد شده و تهدید به توقف پرداخت اقساط خود کرده‌اند. اما نکته مهم اینست که تأثیر این بخش هنوز در حوزه کلان مالی چین هنوز بروز نکرده است و سال ۲۰۲۳ می‌تواند بسیار نگران‌کننده باشد.

بر اساس خدمات مالی ANZ، این عدم بازپرداخت اقساط وام مسکن می‌تواند ۱/۵ تریلیون یوان یا ۲۲۲ میلیارد دلار وام مسکن مرتبط با آپارتمان‌هایی را که در خطر ناتمام ماندن هستند، تحت تأثیر قرار دهد. این تقریباً ۸ درصد از وام‌های مسکن معوق را تشکیل می‌دهد. بررسی‌های منتشرشده توسط شرکت‌های مختلف نشان داد که وام‌های مسکن در معرض خطر نکول می‌تواند بین ۱۵۰ تا ۳۷۰ میلیارد دلار باشد.

۳. نقطه نظر کارشناسی مؤسسه :

برای سال‌ها، ساختمان‌های آپارتمانی در سرتاسر چین رشد کردند، زیرا مردم از روستاها به شهرها نقل مکان کردند و سازندگان به راحتی به اعتبار لازم دسترسی داشتند. اما به زودی مشخص شد که سرمایه‌گذاران بخش املاک و مستغلات خریداران واقعی خانه نبوده و کسانی بودند که تقاضا را در یک مسیر سوداگرانه افزایش دادند و همین امر فضای وسیعی از آپارتمان‌های ساخته شده را خالی نگه داشت. قیمت املاک افزایش یافت و مالکیت خانه به‌طور فزاینده‌ای برای طبقه متوسط چین دشوار شد. در همان زمان، مشکل دیگری در حال ظهور بود: توسعه‌دهندگانی که از این قیمت‌های بالا سود می‌بردند، با دریافت کوهی از بدهی‌ها سعی کردند با سرعتی سرسام‌آور به ساخت خود ادامه دهند. آنها وام‌های زیادی گرفتند تا ساختمان‌های زیادی بسازند که هیچ‌کس واقعاً نمی‌خواهد در آنها زندگی کند. در چنین شرایطی لازم است که تأثیر رفتار معامله‌گران در مسیر تعیین قیمت موشکافانه مورد بررسی قرار گیرد.

منابع:

- China Banks May Face \$350 Billion in Losses From Property Crisis, Bloomberg, August 2022
- China property crisis: why the housing market is collapsing – and the risks to the wider economy, Academic rigour, journalistic flair, August 2022

تحولات بازار نفت در هفته منتهی به ۹ سپتامبر ۲۰۲۲

نگرانی نسبت به رکود اقتصادی و تصمیم اوپک پلاس برای کاهش تولید

مهدی یوسفی

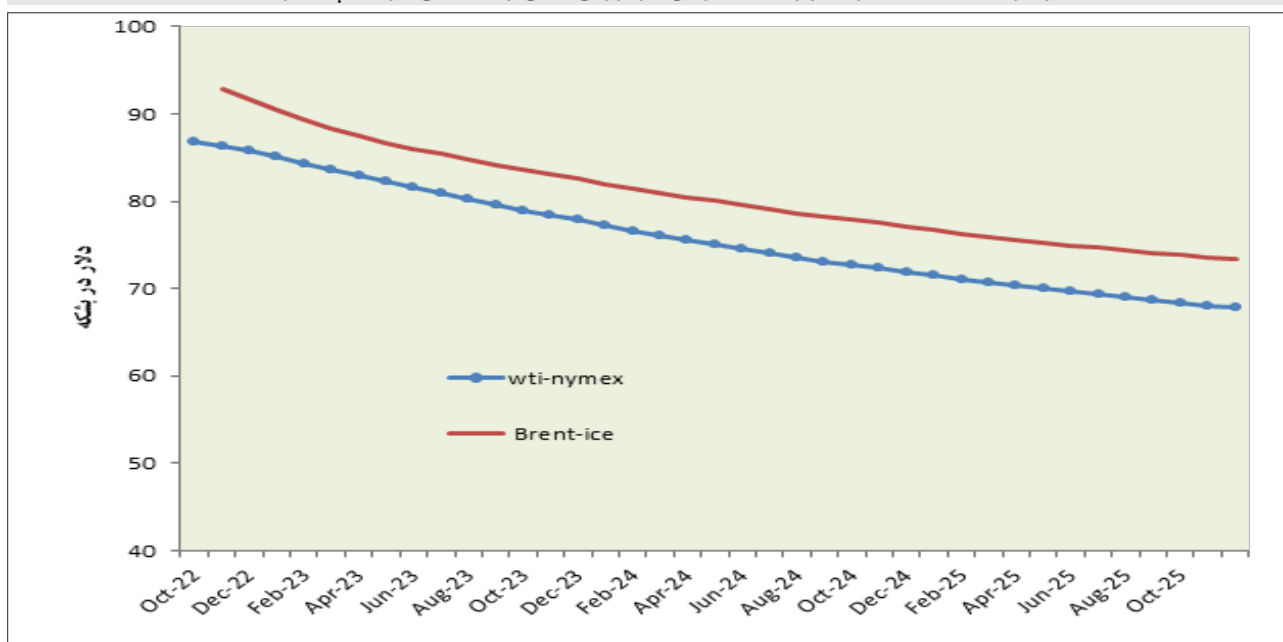
در هفته منتهی به ۹ سپتامبر ۲۰۲۲ قیمت نفت خام‌های شاخص روند نزولی داشت. متوسط هفتگی سبد اوپک با ۵/۳ درصد کاهش به ۹۶/۵۶ دلار در بشکه رسید. متوسط هفتگی نفت برنت در بورس آیس با ۵/۷ درصد کاهش به ۹۱/۷۱ دلار در بشکه رسید و قیمت نفت خام وست تگزاس اینترمدیت در بورس نایمکس با ۵/۲ درصد کاهش نسبت به هفته ماقبل به ۸۵/۶۸ دلار در بشکه رسید.

جدول ۱. تغییرات هفتگی نفت خام‌های شاخص

تغییرات نسبت به هفته قبل (درصد)	برنت موعدهار	تغییرات نسبت به هفته قبل (درصد)	وست تگزاس	تغییرات نسبت به هفته قبل (درصد)	سبد اوپک	هفته
۰/۴	۹۷/۶۲	۰/۷	۹۱/۹۲	-۱/۴	۱۰۲	هفته منتهی به ۱۲ آگوست ۲۰۲۲
-۲/۸	۹۴/۸۸	-۳/۱	۸۹/۰۶	-۳/۷	۹۸/۲۲	هفته منتهی به ۱۹ آگوست ۲۰۲۲
۵/۰	۹۹/۷	۴/۴	۹۳/۰۰	۴/۵	۱۰۲/۶۴	هفته منتهی به ۲۶ آگوست ۲۰۲۲
-۲/۴	۹۷/۲۵	-۲/۹	۹۰/۳۴	-۰/۷	۱۰۱/۹۶	هفته منتهی به ۲ سپتامبر ۲۰۲۲
-۵/۷	۹۱/۷۱	-۵/۲	۸۵/۶۸	-۵/۳	۹۶/۵۶	هفته منتهی به ۹ سپتامبر ۲۰۲۲

در ۹ سپتامبر ۲۰۲۲ در بازار فیوچر و در بورس آیس، قیمت نفت برنت در وضعیت بکواردیشن قرار داشت. قرارداد ماه اول برنت ۹۲/۸۴ دلار در بشکه بود که نسبت به قرارداد ماه چهارم به مقدار ۱/۷۴ دلار در بشکه بیشتر بود. وضعیت بکواردیشن در بازار آتی‌ها بیانگر آنست بازار با کمبود عرضه مواجه بوده و از ذخیره‌سازی‌ها برداشت می‌شود.

نمودار ۱. قیمت نفت برنت و وست تگزاس در بورس آیس و نایمکس در ۹ سپتامبر ۲۰۲۲

در هفته منتهی به ۹ سپتامبر ۲۰۲۲ عوامل مختلفی در نوسانات قیمت نفت موثر بود که در ذیل به مهمترین آنها به تفکیک عوامل تضعیف کننده و تقویت کننده اشاره می شود.

عوامل تقویت کننده در هفته منتهی به ۹ سپتامبر:

تقویت کننده:

۱. در سی و دومین جلسه وزیران نفت اوپک پلاس که در ۵ سپتامبر ۲۰۲۲ برگزار شد، توافق شد که سقف تولید ماهانه برای ماه اکتبر ۱۰۰ هزار بشکه در روز کاهش یابد. اگرچه این تصمیم از لحاظ حجم کاهش سمبولیک بود، اما مشخص کرد که با توجه به نگرانی های جدی در مورد میزان رشد تقاضا در فصل چهارم ۲۰۲۲، اوپک پلاس قصد دارد نگذارد قیمت به کمتر از ۹۰ دلار در بشکه سقوط کند و از طرف دیگر زمان برگزاری جلسه بعدی اوپک پلاس در ۵ اکتبر تعیین شد، اما اعلام شد که در صورت نیاز اوپک پلاس جلسه فوق العاده برگزار خواهد کرد؛
۲. ادامه بحران اوکراین و وضع تحریمات گسترده علیه روسیه و ممنوعیت واردات نفت روسیه توسط اتحادیه اروپا؛ واردات دریایی نفت از روسیه از روز ۵ دسامبر ۲۰۲۲ توسط کشورهای اتحادیه اروپا ممنوع می شود؛
۳. ناتوانی برخی تولیدکنندگان اوپک پلاس در تولید به مقدار سهمیه تعیین شده و پیش بینی این روند در ماه های آتی؛ در ماه اگوست پایبندی اوپک پلاس به توافق تولید ۳۲۰ درصد بوده است و این کشورها ۳/۶ میلیون بشکه در روز کمتر از سطح تولید توافق شده تولید کرده اند؛
۴. کاهش ظرفیت مازاد تولید همزمان با افزایش ریسک های ژئوپلیتیک در بازار نفت، بر اساس برآورد پلاتس ظرفیت مازاد تولید در اوپک پلاس به ۱/۲ میلیون بشکه در روز رسیده که فقط در اختیار دو کشور امارات و عربستان است.
۵. در هفته منتهی به ۲ سپتامبر ۲۰۲۲ تقاضای بنزین آمریکا به مقدار ۸/۷۲۷ میلیون بشکه در روز بود و نسبت به هفته قبل ۰/۱۳۶ میلیون بشکه در روز افزایش داشت با این حال ۰/۸۸۱ میلیون بشکه در روز کمتر از سال گذشته در همین مقطع زمانی بود. اگرچه اداره اطلاعات انرژی آمریکا اعلام کرد که در هفته منتهی به ۲ سپتامبر ذخیره سازیهای بنزین آمریکا با ۰/۳ میلیون بشکه افزایش به ۲۱۴/۸ میلیون بشکه رسیده است، اما سطح ذخایر بنزین ۵/۲ میلیون بشکه کمتر از سال گذشته در همین مقطع زمانی است؛
۶. بیشتر شدن احتمال تعیین سقف قیمتی برای نفت روسیه توسط کشورهای گروه ۷، این طرح احتمالاً شامل ممنوعیت تامین مالی و بیمه توسط کشورهای گروه ۷ برای محموله های نفت روسیه است که در محدوده سقف قیمت فروخته نمی شوند؛

۷. اتحادیه اروپا اعلام کرد برای گاز صادراتی روسیه سقف قیمتی تعیین خواهد کرد. ولادیمیر پوتین تهدید کرد که در صورت تعیین سقف قیمت، صادرات گاز و نفت به اروپا را قطع خواهد کرد؛

۸. کاهش تعداد دکل های حفاری فعال در بخش نفت آمریکا برای دومین هفته متوالی، در هفته منتهی به ۹ سپتامبر تعداد دکل های حفاری فعال در بخش نفت آمریکا با ۵ دکل کاهش به ۵۹۱ دکل رسید؛

۹. اداره اطلاعات انرژی آمریکا اعلام کرد که در هفته منتهی به ۲ سپتامبر تولید نفت خام آمریکا در سطح ۱۲/۱ میلیون بشکه در روز بود که نسبت به هفته قبل تغییری نداشت؛

۱۰. کاهش خوشبینی نسبت به روند مذاکرات هسته ای ایران و آمریکا و حصول توافق در کوتاه مدت؛

۱۱. تهدید اتحادیه کارگران نفتی نیجریه به اعتصاب در مورد عدم اقدام جدی دولت در مقابل سرقت نفت؛

۱۲. بالا بودن قیمت گاز طبیعی و سوئیچ کردن سوخت نیروگاهها از گاز به نفت، بر اساس برآورد پلاتس تقاضای اضافی نفت ناشی از سوئیچ کردن در فصل چهارم ۲۰۲۲ حدود ۵۰۰ هزار بشکه در روز و در فصل اول ۲۰۲۳ حدود ۶۳۰ هزار بشکه در روز خواهد بود.

تضعیف کننده:

۱. ادامه برداشت ۲۴۰ میلیون بشکه از ذخایر استراتژیک توسط آمریکا و کشورهای عضو آژانس بین المللی انرژی؛ در هفته منتهی به ۲ سپتامبر سطح ذخایر استراتژیک آمریکا با ۷/۵ میلیون بشکه کاهش به ۴۴۳ میلیون بشکه رسید که حدود ۱۷۸ میلیون بشکه کمتر از سال گذشته در همین مقطع زمانی است. رئیس آژانس بین المللی انرژی گفت، کشورهای عضو آژانس بین المللی انرژی می توانند در صورت لزوم و در صورت انقضای طرح فعلی، نفت بیشتری از ذخایر نفتی استراتژیک آزاد کنند. وزیر انرژی آمریکا نیز اعلام کرد دولت بایدن در حال بررسی طرح آزاد سازی بیشتر ذخایر استراتژیک در صورت نیاز است؛
۲. پیش بینی کاهش رشد اقتصادی و کاهش رشد تقاضا برای نفت در سال ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳؛
۳. تقویت ارزش دلار، شاخص ارزش دلار در هفته منتهی به ۲ سپتامبر ۱۰۹/۰۸ بود که در هفته منتهی به ۹ سپتامبر به ۱۰۹/۵۶ رسید؛
۴. انجمن نفت آمریکا (API) اعلام کرد که در هفته منتهی به ۲ سپتامبر ذخیره سازیهای نفت خام این کشور ۳/۶۴۵ میلیون بشکه افزایش یافته است. در حالیکه پیش بینی می شد ۰/۷۳۳ میلیون بشکه کاهش یابد. علاوه بر این اداره اطلاعات انرژی آمریکا نیز اعلام کرد که در هفته منتهی به ۲ سپتامبر ذخیره سازیهای نفت خام آمریکا به مقدار ۸/۹ میلیون بشکه افزایش یافته و سطح آن به ۴۲۷/۲ میلیون بشکه رسیده است.

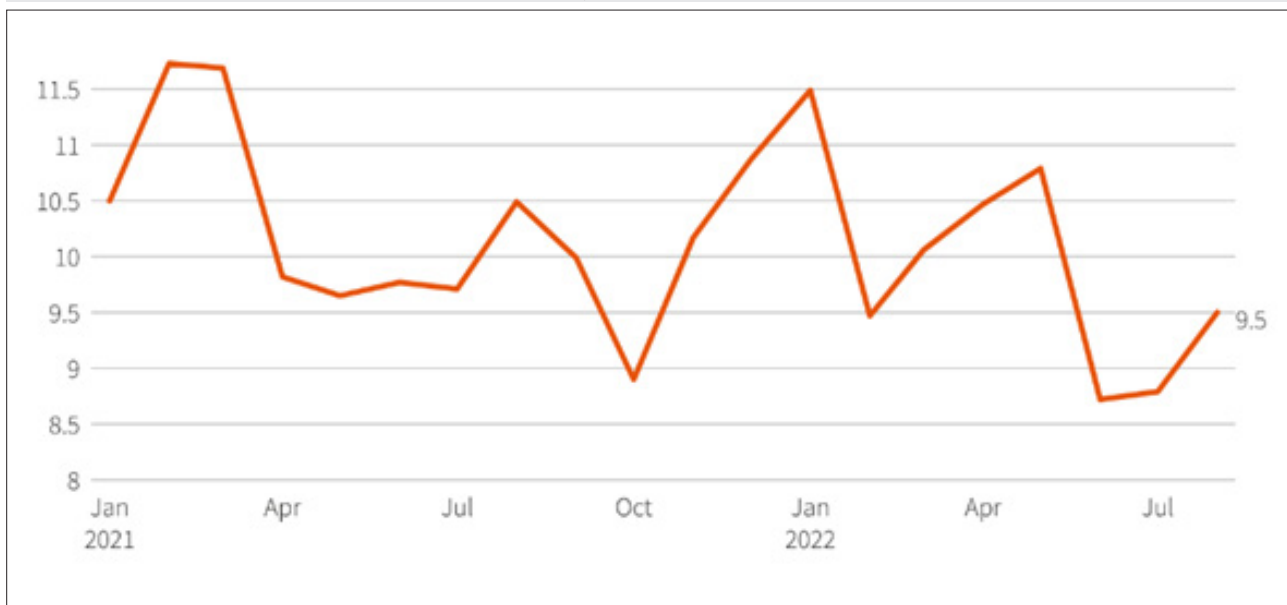
نسبت به تاثیرگذاری منفی آن بر فعالیت‌های اقتصادی در اتحادیه اروپا و کاهش تقاضای نفت شده است؛

۸. جروم پاول، رئیس فدرال رزرو ایالات متحده گفت که فدرال رزرو به شدت متعهد به کاهش تورم است. از اینرو پیش بینی می‌شود که فدرال رزرو همچنان به سیاست افزایش نرخ بهره ادامه خواهد داد؛
۹. عربستان سعودی قیمت رسمی فروش محموله‌های نفت سبک خود را به بازار آسیا برای تحویل در ماه اکتبر کاهش داد؛
۱۰. ادامه محدودیت‌های کرونایی در چین و ادامه استراتژی این کشور برای کووید صفر، برآورد میشود که تقاضای چین در سال ۲۰۲۲ حدود ۳۸۰ هزار بشکه در روز نسبت به سال ۲۰۲۱ کاهش یابد که اولین رشد منفی تقاضا در بیست سال گذشته خواهد بود. از طرف دیگر متوسط واردات این کشور از ژانویه تا آگوست ۲۰۲۲ نسبت به متوسط سال ۲۰۲۱ حدود ۴/۷ درصد کاهش یافته است.

سطح ذخایر ۳/۳ میلیون بشکه بیشتر از سال گذشته در همین مقطع زمانی است. دلیل اصلی افزایش سطح ذخیره‌سازیهای نفت خام، افزایش واردات، کاهش صادرات و ادامه برداشت از ذخایر استراتژیک بوده است. واردات نفت خام ایالات متحده با ۰/۸۲۳ میلیون بشکه در روز افزایش به ۶/۷۷۹ میلیون بشکه در روز رسید و صادرات با ۰/۵۳۴ میلیون بشکه در روز کاهش به ۳/۴۳۳ میلیون بشکه در روز رسید.

۵. فروکش کردن ناآرامیهای سیاسی در عراق و عدم تاثیرگذاری آن بر جریان صادرات و تولید نفت این کشور؛
۶. در هفت روز منتهی به ۶ سپتامبر خالص وضعیت خرید بورس بازان در بازار نایمکس برای دومین هفته متوالی کاهش یافت و با ۲۴۴۵ قرارداد کاهش به ۱۴۵۲۱۰ قرارداد رسید؛
۷. افزایش بی سابقه نرخ بهره توسط بانک مرکزی اروپا به میزان ۷۵ واحد و اولویت این نهاد برای مبارزه با تورم، این افزایش باعث نگرانی

نمودار ۲. روند ماهانه واردات نفت خام چین (میلیون بشکه در روز)

سیاست‌های راهبردی و ژئوپلیتیک

بررسی دلایل افزایش واردات نفت هند از روسیه در سال ۲۰۲۲

داوود کیانی

مقدمه:

نفت خود را از این کشور افزایش داد. تا پیش از این روسیه حجم کمی از واردات هند را تشکیل می‌داد، اما در چند ماه گذشته روسیه نقش مهمی در واردات نفت هند ایفا نموده است. این گزارش به دلایل روی آوردن و حجم فراوان واردات نفت هند از روسیه را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد.

تحلیل و ارزیابی:

هند ۱۸ درصد جمعیت جهان را دربردارد و تنها ۶ درصد از انرژی اولیه جهان را استفاده می‌کند. با این حال، این روند به سرعت در حال تغییر است و چشم‌انداز انرژی در هند به هیچ وجه مانند گذشته پیش نمی‌رود. امروزه انرژی برای دستیابی به برنامه‌های توسعه هند، حمایت از یک اقتصاد در حال توسعه، آوردن برق به مناطق روستایی، افزایش تقاضا برای تحرک بیشتر و توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز برای پاسخگویی به تقاضای حال گسترش کشوری که انتظار می‌رود پرجمعیت‌ترین کشور جهان شود، عامل کلیدی محسوب می‌شود. مصرف انرژی هند از سال ۲۰۰۰ تقریباً دو برابر شده و احتمال رشد سریعتر نیز مورد انتظار است. با توجه به فرصت‌های زیاد برای رشد در این بخش، سرمایه‌گذاری نزدیک به ۷۵۰ میلیارد دلار ممکن است طی دهه آینده به طور بالقوه رخ دهد. تغییر پارادایم در بخش انرژی هند به طور فزاینده‌ای بر اقتصاد جهانی انرژی تاثیر خواهد گذاشت. هند سومین مصرف‌کننده انرژی در جهان است و تقریباً ۵/۵٪ از مصرف جهانی انرژی اولیه در سال ۲۰۱۶ را به خود اختصاص داد. این کشور ۱۱ درصد از مصرف جهانی زغال سنگ در سال ۲۰۱۶ را به خود اختصاص داد، هند برای دومین سال متوالی دومین مصرف‌کننده زغال سنگ در جهان بوده و بزرگترین افزایش مصرف نفت را تجربه کرده به نحوی که در سال ۲۰۱۶ تقاضای نفت آن، ۳۲۵ هزار بشکه در روز افزایش یافت؛ در ادامه، هند سومین مصرف‌کننده بزرگ نفت در جهان بوده است (۶/۷ درصد از کل مصرف جهانی). در حالی که مصرف انرژی از سال ۲۰۰۰ دو برابر شده است، مصرف سرانه انرژی در آن تنها حدود یک سوم میانگین جهانی است و تقریباً ۲۴۰ میلیون نفر هنوز دسترسی به برق ندارند که نشان‌دهنده فرصت رشد قابل توجه است.^۱

در حال حاضر هند یکی از سریع‌ترین اقتصادهای در حال رشد جهان است. بخش انرژی نقش مهمی در این نرخ رشد دارد. انتظار می‌رود که اقتصاد هند تا سال ۲۰۳۰ با نرخ ۷ درصد در سال رشد داشته باشد و پیش‌بینی می‌شود که هند بیش از ۱۰ درصد از انرژی جهان را در سال مصرف کند. با توجه به گزارش آژانس بین‌المللی انرژی (IEA)، تقاضای انرژی اولیه هند تا سال ۲۰۴۰ دو برابر خواهد شد. این بدان معنی است که نیاز هند به انرژی بر سیستم انرژی جهان تاثیر خواهد گذاشت. روند تشدید وابستگی به واردات نفت در تقاضای نفت این کشور به گونه‌ای است که تقاضای واردات نفت این کشور از ۷/۴ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۱۸ به ۵/۴ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۲۶ افزایش می‌یابد. نکته مهم این است که این کشور صادرکننده فرآورده‌های نفتی بوده و تلاش دارد که ظرفیت ۱ میلیون بشکه در روز پالایش نفت خود را تا اواسط سال ۲۰۲۵، به منظور تجارت بین‌المللی فرآورده‌های نفتی حفظ کند. در این منظور بحث انرژی و امنیت ناشی از آن نیز بسیار مورد توجه است. رشد اقتصادی روزافزون هند و متعاقب آن نیاز به انرژی، هند را در زمره کشورهای قرار داده است که شدیداً به انرژی وابسته بوده و امنیت انرژی را به یکی از دغدغه‌های اصلی دولتمردان هند تبدیل کرده است.

نیاز روزافزون هند به واردات نفت خام، فرصت بسیار مناسبی را در اختیار تولیدکنندگان نفت خام، قرار خواهد داد. در این راستا دولت‌مردان هند استراتژی بلندمدتی را به منظور تضمین امنیت انرژی خود طرح‌ریزی کرده‌اند که تنوع در تامین انرژی از مناطق مختلف جهان از جمله مهمترین فاکتورهای این استراتژی است؛ در این میان کشورهای خاورمیانه و حاشیه خلیج فارس از اهمیت بیشتری برخوردار هستند. امنیت انرژی در آینده جایگاهی ویژه در دستور کار امنیت بین‌المللی خواهد داشت و آسیای در حال توسعه به خصوص چین و هند در آینده به مصرف‌کنندگان عمده انرژی با حجم تقاضای بسیار گسترده تبدیل خواهند شد. با شروع بحران روسیه و اوکراین و تحریم این کشور از سوی اروپا، هند گرایش شدیدی به سوی روسیه پیدا نمود و واردات

۱. (The Evolving Energy Landscape in India | Opportunities for investments, April ۲۰۱۸)

استراتژی‌ها و سیاست‌های انرژی هند

- بین‌المللی کردن انرژی خود و کسب سرمایه‌گذاری زیرساختی Buy Demand از طرف عرضه‌کنندگان
- واردات انرژی از کشورهایی که می‌توانند با هند حداکثر تجارت اقتصادی کلان در حوزه‌های غیر انرژی داشته باشند، زیرا هند واردات انرژی خود را محرک توسعه تجارت بین‌المللی خود می‌داند
- اولویت همکاری انرژی در چارچوب الگوی کلان و سند بالادستی تعیین‌کننده تعاملات بین‌المللی تجاری هند در قالب طرح کریدور ترانزیتی شمالی-جنوبی با آسیای مرکزی، خاورمیانه و اروپا (طرح INSTC)
- امنیت دسترسی انرژی و متنوع سازی منابع وارداتی و نهادسازی بین‌المللی در حوزه انرژی بویژه در بریکس و سازمان همکاری شانگهای
- اولویت کسب نفت و گاز Equity و دریافت سهم ناشی از فعالیت بالادستی شرکتهای هندی در کشورهای عرضه‌کننده برای کاهش هزینه واردات و کنترل نوسانات قیمت

حرکت نفتی هند به سمت روسیه

صادرات نفت خام و فرآورده‌های پالایش شده روسیه به اروپا، ایالات متحده، ژاپن و کره جنوبی از زمان آغاز بحران اوکراین نزدیک به ۲٫۲ میلیون بشکه در روز کاهش یافته است. با این حال، تغییر مسیر جریان نفت به هند، چین، ترکیه و سایرین، همراه با افزایش فصلی تقاضای داخلی روسیه، ادامه دارد. آژانس بین‌المللی انرژی خاطر نشان کرد: تولید نفت روسیه تنها ۳۱۰ هزار بشکه در روز کمتر از سطح قبل از جنگ است، در حالی که کل صادرات نفت تنها ۵۸۰ هزار بشکه در روز کاهش یافته است. چند ماه پیش، آژانس انتظار داشت تولید و عرضه نفت روسیه میلیون‌ها بشکه در روز کمتر شود. آژانس بین‌المللی انرژی تخمین زده است که صادرات نفت روسیه در ماه ژوئیه به طور خاص با ۱۱۵ هزار بشکه کاهش به ۷٫۴ میلیون بشکه در روز در مقایسه با حدود ۸ میلیون بشکه در روز در ابتدای سال جاری رسیده باشد. جریان نفت و فرآورده‌های نفتی به ایالات متحده، بریتانیا، اتحادیه اروپا، ژاپن و کره جنوبی از زمان بحران روسیه و اوکراین تقریباً ۲٫۲ میلیون بشکه در روز کاهش یافته است، اما دو سوم از این حجم به بازارهای دیگر تغییر مسیر داده است. بلومبرگ گزارش داد که سهم روسیه از بازار نفت هند به قیمت کاهش واردات عربستان به این کشور در حال افزایش است و نفت روسیه با تخفیف قابل توجهی به جای نفت خام عربستان فروخته شده است. روسیه پس از عراق که بزرگترین

تامین‌کننده نفت شبه قاره باقی ماند، در ماه ژوئن به دومین تامین‌کننده نفت هند تبدیل شد. هند و چین پس از تحریم اروپا به بازارهای کلیدی نفت روسیه تبدیل شدند، زیرا اروپا شروع به کاهش خرید خود کرد. اتحادیه اروپا قصد دارد تقریباً تمام واردات نفت خام و سوخت روسیه را تا پایان سال، زمانی که تحریم اجرایی شود، متوقف کند.

با این حال، هند از جذب بخشی از نفت خامی که اروپا از آن دوری می‌کند بسیار خوشحال بوده است، زیرا غول آسیایی برای مصرف انرژی خود به واردات وابسته است. تغییر در منابع نفت به ویژه در هند که ۸۵ درصد از مصرف خود را به نفت خام وارداتی متکی است، مشخص کرده است. سال گذشته، روسیه از تامین‌کنندگان برتر شبه قاره فاصله زیادی داشت و در رتبه نهم قرار گرفت. اکنون، به لطف نفت خام ارزان‌تر روسیه، اوضاع بسیار متفاوت به نظر می‌رسد. بلومبرگ به نقل از واندانا هاری، تحلیلگر بازار نفت گفت: «پالایشگاه‌های هندی سعی می‌کنند ارزان‌ترین نفت ممکن را که با پیکربندی پالایشگاه‌ها و محصولاتشان کار می‌کند، به دست آورند. بر اساس محاسبات بلومبرگ، در ماه می، نفت روسیه ۱۹ دلار کمتر از نفت خام عربستان به فروش رسید که در ژوئن میزان تخفیف به ۱۳ دلار در هر بشکه کاهش یافت. نفت خام روسیه در حال حاضر با این قیمت مطابقت دارد. هاری افزود: سعودی‌ها و عراقی‌ها به‌طور کامل ضرر نمی‌کنند، زیرا آنها عرضه نفت بیشتری را به کشورهای اروپایی هدایت می‌کنند.

تا همین اواخر، واشنگتن فکر می‌کرد که می‌تواند هند را به طور قطع در جنگ قدرت بین ایالات متحده و متحدانش از یک سو و چین و متحدانش (از جمله روسیه) از سوی دیگر، در کنار خود قرار دهد. با این حال، مجموعه‌ای از تحولات سریع این خوش بینی را از مسیر خود خارج کرده است و بخش مهمی از استراتژی نظامی، اقتصادی و هیدروکربنی‌های خاورمیانه و آسیا و اقیانوسیه ایالات متحده را متاثر کرده است. آخرین نمونه از آن انبوهی از معاملات نفتی است که هند با روسیه انجام می‌دهد، در حالی که واشنگتن مخالف آشکار آن است. برای واشنگتن، هند به عنوان یک انتخاب بدیهی به نظر می‌رسید. اول، از نظر سیاسی، به نظر می‌رسد که تمایل جدیدی از سوی هند برای ایستادگی در برابر همسایه مسلط و سلطه‌گر خود، چین، وجود دارد که درگیری در ۱۵ ژوئن ۲۰۲۰ بین دو قدرت بزرگ آسیایی در دره گالوان موید این مسئله بود. این نشان دهنده یک استراتژی عقب‌راندن جدید از سوی هند در برابر سیاست چین برای افزایش اتحادهای اقتصادی و نظامی خود از آسیا از طریق خاورمیانه و جنوب اروپا، در راستای قدرت چند لایه چند نسلی «یک کمربند، یک جاده» است.

بر اساس داده‌های منتشر شده در سه ماهه اول سال ۲۰۲۱ توسط آژانس بین‌المللی انرژی (IEA)، هند با ۲۵ درصد رشد تقاضای انرژی در دو دهه آینده بیشترین سهم را از آن خود خواهد کرد، زیرا از اتحادیه اروپا به عنوان سومین کشور جهان پیشی می‌گیرد و بزرگترین مصرف‌کننده انرژی تا سال ۲۰۳۰ خواهد بود. به طور خاص، انتظار می‌رود مصرف انرژی هند تقریباً دو برابر شود، زیرا تولید ناخالص داخلی این کشور تا سال ۲۰۴۰ به ۸٫۶ تریلیون دلار آمریکا بر اساس سناریوی سیاست ملی فعلی این کشور افزایش می‌یابد. این آژانس افزود که نیازهای رو به رشد این کشور به انرژی، آن را بیشتر به واردات سوخت فسیلی متکی خواهد کرد.

بدون اطلاع واشنگتن، هند در شرف کاهش چشمگیرتر نقش مورد نظر ایالات متحده در طرح بزرگ جدید آن بود و در بدترین زمان ممکن ۲۸ قرارداد سرمایه‌گذاری در سفر اخیر پوتین به هند به امضا رسید. این سرمایه‌گذاری طیف وسیعی از موضوعات، از جمله نفت، گاز، پتروشیمی، فولاد، کشتی‌سازی و البته مسائل نظامی را نیز شامل می‌شود. قرارداد اخیر همچنین شامل تولید حداقل ۶۰۰۰۰۰ تنگ تهاجمی کلاشینکف توسط هند می‌باشد. وزیر امور خارجه هند، هارش واردان شرینگلا، اظهار داشت که قرارداد سال ۲۰۱۸ برای سامانه‌های موشکی دفاع هوایی اس-۴۰۰ اکنون در حال اجرا است. پس از آن، هند و امارات به همراه چین به قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل متحد برای محکومیت حمله روسیه به اوکراین و درخواست خروج فوری، کامل و بدون قید و شرط نیروهای روسیه از کشورهای همسایه رای مثبت ندادند.

پس جای تعجب نیست که هند تحریم‌هایی را علیه روسیه وضع نکرده است و وزیر دارایی آن، نیرمالا سیتارامان، در ابتدای آوریل گفت: «اگر قبل از هر چیز، سوخت با تخفیف در دسترس باشد (نفت اورال روسیه با تخفیف حدود ۳۰ دلار آمریکا در هر بشکه نسبت به نفت شاخص برنت معامله شده است)، چرا نباید آن را بخرم؟ من برای مردم به آن نیاز دارم، بنابراین ما از قبل شروع به خرید کرده‌ایم». این جلسات، به نوبه خود، حتی پس از هشدار ایالات متحده در پایان ماه مارس مبنی بر اینکه هرگونه افزایش قابل توجه واردات نفت روسیه توسط هند می‌تواند دهلی‌نورا در معرض «خطر بزرگی» قرار دهد، رخ داد، زیرا واشنگتن در حال آماده شدن برای تشدید اجرای تحریم‌ها علیه مسکو است.

پس جای تعجب نیست که هند تحریم‌هایی را علیه روسیه وضع نکرده است و وزیر دارایی آن، نیرمالا سیتارامان، در ابتدای آوریل گفت: «اگر قبل از هر چیز، سوخت با تخفیف در دسترس باشد (نفت اورال روسیه با تخفیف حدود ۳۰ دلار آمریکا در هر بشکه نسبت به نفت شاخص برنت معامله شده است)، چرا نباید آن را بخرم؟ من برای مردم به آن نیاز دارم، بنابراین ما از قبل شروع به خرید کرده‌ایم». این جلسات، به نوبه خود، حتی پس از هشدار ایالات متحده در پایان ماه مارس مبنی بر اینکه هرگونه افزایش قابل توجه واردات نفت روسیه توسط هند می‌تواند دهلی‌نورا در معرض «خطر بزرگی» قرار دهد، رخ داد، زیرا واشنگتن در حال آماده شدن برای تشدید اجرای تحریم‌ها علیه مسکو است.

بر اساس داده‌های منتشر شده در سه ماهه اول سال ۲۰۲۱ توسط آژانس بین‌المللی انرژی (IEA)، هند با ۲۵ درصد رشد تقاضای انرژی در دو دهه آینده بیشترین سهم را از آن خود خواهد کرد، زیرا از اتحادیه اروپا به عنوان سومین کشور جهان پیشی می‌گیرد و بزرگترین مصرف‌کننده انرژی تا سال ۲۰۳۰ خواهد بود. به طور خاص، انتظار می‌رود مصرف انرژی هند تقریباً دو برابر شود، زیرا تولید ناخالص داخلی این کشور تا سال ۲۰۴۰ به ۸٫۶ تریلیون دلار آمریکا بر اساس سناریوی سیاست ملی فعلی این کشور افزایش می‌یابد. این آژانس افزود که نیازهای رو به رشد این کشور به انرژی، آن را بیشتر به واردات سوخت فسیلی متکی خواهد کرد.

بدون اطلاع واشنگتن، هند در شرف کاهش چشمگیرتر نقش مورد نظر ایالات متحده در طرح بزرگ جدید آن بود و در بدترین زمان ممکن ۲۸ قرارداد سرمایه‌گذاری در سفر اخیر پوتین به هند به امضا رسید. این سرمایه‌گذاری طیف وسیعی از موضوعات، از جمله نفت، گاز، پتروشیمی، فولاد، کشتی‌سازی و البته مسائل نظامی را نیز شامل می‌شود. قرارداد اخیر همچنین شامل تولید حداقل ۶۰۰۰۰۰ تنگ تهاجمی کلاشینکف توسط هند می‌باشد. وزیر امور خارجه هند، هارش واردان شرینگلا، اظهار داشت که قرارداد سال ۲۰۱۸ برای سامانه‌های موشکی دفاع هوایی اس-۴۰۰ اکنون در حال اجرا است. پس از آن، هند و امارات به همراه چین به قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل متحد برای محکومیت حمله روسیه به اوکراین و درخواست خروج فوری، کامل و بدون قید و شرط نیروهای روسیه از کشورهای همسایه رای مثبت ندادند.

پس جای تعجب نیست که هند تحریم‌هایی را علیه روسیه وضع نکرده است و وزیر دارایی آن، نیرمالا سیتارامان، در ابتدای آوریل گفت: «اگر قبل از هر چیز، سوخت با تخفیف در دسترس باشد (نفت اورال روسیه با تخفیف حدود ۳۰ دلار آمریکا در هر بشکه نسبت به نفت شاخص برنت معامله شده است)، چرا نباید آن را بخرم؟ من برای مردم به آن نیاز دارم، بنابراین ما از قبل شروع به خرید کرده‌ایم». این جلسات، به نوبه خود، حتی پس از هشدار ایالات متحده در پایان ماه مارس مبنی بر اینکه هرگونه افزایش قابل توجه واردات نفت روسیه توسط هند می‌تواند دهلی‌نورا در معرض «خطر بزرگی» قرار دهد، رخ داد، زیرا واشنگتن در حال آماده شدن برای تشدید اجرای تحریم‌ها علیه مسکو است.

پس جای تعجب نیست که هند تحریم‌هایی را علیه روسیه وضع نکرده است و وزیر دارایی آن، نیرمالا سیتارامان، در ابتدای آوریل گفت: «اگر قبل از هر چیز، سوخت با تخفیف در دسترس باشد (نفت اورال روسیه با تخفیف حدود ۳۰ دلار آمریکا در هر بشکه نسبت به نفت شاخص برنت معامله شده است)، چرا نباید آن را بخرم؟ من برای مردم به آن نیاز دارم، بنابراین ما از قبل شروع به خرید کرده‌ایم». این جلسات، به نوبه خود، حتی پس از هشدار ایالات متحده در پایان ماه مارس مبنی بر اینکه هرگونه افزایش قابل توجه واردات نفت روسیه توسط هند می‌تواند دهلی‌نورا در معرض «خطر بزرگی» قرار دهد، رخ داد، زیرا واشنگتن در حال آماده شدن برای تشدید اجرای تحریم‌ها علیه مسکو است.

پس جای تعجب نیست که هند تحریم‌هایی را علیه روسیه وضع نکرده است و وزیر دارایی آن، نیرمالا سیتارامان، در ابتدای آوریل گفت: «اگر قبل از هر چیز، سوخت با تخفیف در دسترس باشد (نفت اورال روسیه با تخفیف حدود ۳۰ دلار آمریکا در هر بشکه نسبت به نفت شاخص برنت معامله شده است)، چرا نباید آن را بخرم؟ من برای مردم به آن نیاز دارم، بنابراین ما از قبل شروع به خرید کرده‌ایم». این جلسات، به نوبه خود، حتی پس از هشدار ایالات متحده در پایان ماه مارس مبنی بر اینکه هرگونه افزایش قابل توجه واردات نفت روسیه توسط هند می‌تواند دهلی‌نورا در معرض «خطر بزرگی» قرار دهد، رخ داد، زیرا واشنگتن در حال آماده شدن برای تشدید اجرای تحریم‌ها علیه مسکو است.

حمله روسیه به اوکراین و خرید نفتی هند از روسیه

با وجود فشارهای غرب، خرید نفت روسیه توسط هند از زمان آغاز جنگ در اوکراین و اعمال تحریم‌های گسترده آمریکا و اروپا

چهار ماه صرفه جویی، به هند کمک خواهد کرد هزینه بودجه سالانه ۱۰۷۲ میلیارد دلار برنامه فضایی خود را تامین کند. روسیه در ماه مه از عربستان سعودی سبقت گرفت و به دومین صادرکننده بزرگ نفت به هند تبدیل شد. همچنین روسیه ماه میلادی گذشته با عبور از عربستان سعودی، بزرگترین صادرکننده نفت به چین شد. در حال حاضر، طبق اظهارات الکساندر دیوکوف، مدیرعامل شرکت «گازپروم نفت»، حدود ۵۰ درصد از صادرات نفت روسیه به سمت شرق می‌رود در حالی که ابتدای سال میلادی جاری ۷۵ درصد صادرات نفت روسیه به سمت غرب و به مقصد اروپا بود.

در حالی که عراق بزرگ‌ترین صادرکننده نفت به هند به شمار می‌رود، روسیه توانسته با پشت سر گذاشتن عربستان به دومین تامین کننده نفت دهلی نو تبدیل شود. هند به عنوان یکی از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان نفت در جهان، از ماه مارس واردات نفت از روسیه را ۱۰ برابر کرده و دلیل آن هم تخفیف خوبی است که روس‌ها روی نفت خود گذاشته‌اند. بر اساس گزارش موسسه S&P۵۰۰ گلوبال به لطف افزایش خرید هند و چین، صادرات نفت روسیه علی‌رغم تحریم‌های غرب، در ماه ژوئن به بالاترین میزان در سه سال گذشته رسید.

در واقع آمارهای رویترز نشان‌دهنده تداوم سیاست هند در بالا بردن خرید سوخت‌های فسیلی از روسیه پس از تحریم نفت و ذغال سنگ این کشور از سوی کشورهای غربی دلیل درگیری با اوکراین است. در حالی که انگلیس و آمریکا خرید نفت و گاز از روسیه را متوقف کرده‌اند و اتحادیه اروپا از برنامه خود برای اعمال تدریجی تحریم نفت و ذغال سنگ روسیه صحبت کرده، حالا مسکو به دومین صادرکننده نفت به هند در ماه «می» بدل شده و در این مسیر از عربستان سبقت گرفته است. نکته حائز اهمیت آنکه هند واردات نفت از روسیه را در این مدت ۳۱ برابر کرده، بر همین اساس هند واردات ذغال سنگ از روسیه را به ۳۳۱ میلیون دلار رسانده و واردات این کشور از روسیه هم ۳۱ برابر شده و به ۲۰۲۲ میلیارد دلار رسیده است. نکته اصلی اینجاست که فروشندگان نفت روسیه اولاً تخفیف خوبی ارائه کرده‌اند و ثانیاً پرداخت بهای آن را به روپیه یا درهم امارات پذیرفته‌اند. در عین حال، سهم نفت آفریقا در کل واردات نفت هند از ۱۴/۵ درصد در ماه مارس به حدود ۶ درصد در ماه

منابع:

- پروژه شناخت پویایی بازار نفت و گاز: تحولات اقتصادی، ژئوپلتیکی و دیپلماسی نفت و گاز، تحلیل استراتژیک هند از منظر تعاملات با ایران، موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی، ۱۳۹۹.

- <https://www.isna.ir/news/1401042617752>
- <https://www.isna.ir/news/1401040401938>

محیط زیست و فناوری

نقش فرهنگ سازی در کاهش مصرف گاز در اتحادیه اروپا

هدی پناهی نژاد

بیان موضوع:

در تلاش برای افزایش امنیت تامین انرژی اتحادیه اروپا با توجه به نگرانی راجع به مشکل عرضه گاز از طرف روسیه در زمستان سال جاری، کشورهای عضو به یک توافق سیاسی در مورد کاهش داوطلبانه تقاضای گاز طبیعی تا ۱۵ درصد در زمستان امسال دست یافتند. مقررات اتحادیه اروپا همچنین امکان ایجاد «هشدار اتحادیه» در مورد امنیت عرضه را پیش بینی کرده که تحت اعمال آن تقاضای گاز اجباری رخ می دهد. کشورهای عضو موافقت کردند که تقاضای گاز خود را به میزان ۱۵ درصد در مقایسه با میانگین مصرف خود در پنج سال گذشته، بین ۱ اوت ۲۰۲۲ تا ۳۱ مارس ۲۰۲۳، با اقداماتی داوطلبانه و به تشخیص هر کشور، کاهش دهند. اقدامات احتمالی شامل کاهش گاز مصرفی در بخش تولید برق، اقداماتی برای تشویق جایگزینی گاز با سوخت های دیگر در صنعت، کمپین های افزایش آگاهی ملی، تعهدات هدفمند برای کاهش گرمایش و سرمایه گذاری و اقدامات مبتنی بر بازار مانند رقابت بین شرکت ها است. به این ترتیب، با مطرح شدن بحث کاهش مصرف، مجدداً بحث انواع روش های مدیریت مصرف به بحث روز تبدیل شده است. به طور کلی، تدوین سیاست ها و برنامه های مدیریت مصرف انرژی در جهان در کلی ترین شکل به دو بخش قیمتی و غیرقیمتی طبقه بندی میشوند. در سیاست های قیمتی (تعدیل قیمت بازاری، تغییر تعرفه ها و سیاست های حمایتی)، فرض بر این است که با تغییر علائم بازار، رفتار مصرف کنندگان تحت تاثیر قرار گرفته و صرفه جویی انرژی رخ میدهد. در مورد سیاست های غیرقیمتی اگر چه به بحث تغییر فرهنگ مصرف اشاره میشود، اما در عمل بحث تدوین استانداردهای اجباری بیشترین وزن را در این سیاست ها به خود اختصاص میدهد. این در حالی است که ادبیات موضوع گسترده ای در حوزه اقتصاد رفتاری و اثرات بلندمدت تر آن نسبت به ابزارهای قیمتی وجود دارد که در طی دو دهه اخیر در آمریکا و کشورهای اروپایی جهت سیاست گذاری برای مدیریت مصرف، مورد استفاده قرار گرفته است. اکنون با توجه به نگرانی های اروپا در زمینه کمبود گاز در فصل سرد سال جاری به نظر میرسد بررسی مجدد بنیان ها و ابزارهای منتج از روش های اقتصادی رفتاری، بتواند در روشن شدن مسیر استفاده از ابزارهای رفتاری اثرگذار بر مصرف گاز، کاربردی باشد.

تحلیل و ارزیابی:

در دهه های گذشته تحقیقات زیادی بر روی رفتار مصرف انرژی از زوایای مختلف شامل اقتصاد کلاسیک، اقتصاد رفتاری، روان شناسی محیط زیست، اقتصاد رفتاری مبتنی بر تجربه و اقتصاد اکولوژیک انجام شده است. به طور خلاصه، پارادایم های رفتار مصرف انرژی میتوانند به دو گروه که همان پارادایم اقتصادی و رفتاری هستند تقسیم بندی شوند.

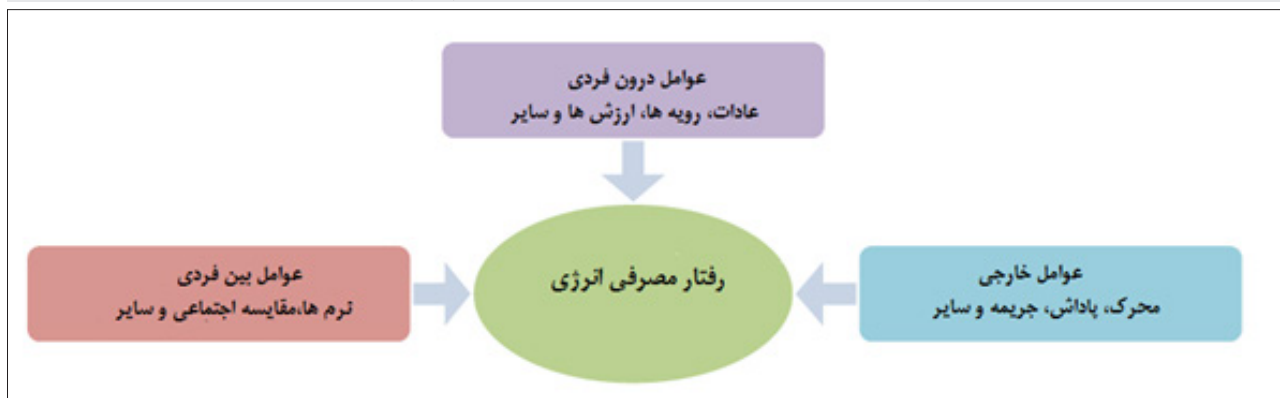
- پارادایم اقتصادی

اصل اساسی در پس پارادایم اقتصادی، تئوری انتخاب عقلایی است که میگوید مردم با عقلانیت به دنبال سود بردن با کمترین هزینه و بیشترین مطلوبیت انتظاری هستند. در بخش انرژی، مصرف کنندگان انرژی، عقلایی تصمیمات مصرف انرژی را برپایه هزینه، مزایا و تمامی اطلاعات داخلی و خارجی در دسترس می گیرند. از این دیدگاه، مطالعات اولیه پیشنهاد میدهند که مصرف کنندگان وقتی اطلاعات کافی دارند برای صرفه جویی انرژی اقدام میکنند. آنچه اقتصاد کلاسیک نادیده می گیرد این است که بار شناختی پردازش اطلاعات همیشه توانایی مصرف کنندگان را برای اقدامات مشورتی پائین آورده، بنابراین آنها در عقلانیت خود مشروط میشوند. ابزار عمده به کار گرفته شده در این روش، همان دستکاری قیمتی برای تاثیر گذاری بر مصرف است. در حالی که تحقیقات اخیر نشان میدهند که گرچه دستکاری قیمت میتواند اثر گذار باشد، ولی این اثر گذاری کوتاه مدت و با کارایی کم است. در حال حاضر بیشتر تلاش های تحقیقاتی نشان داده اند که بسیاری از عوامل اجتماعی و روان شناسی مانند نرم ها، عادات و احساسات ممکن است توانایی شناختی را کاهش داده و بنابراین به تخریب فروض تئوری انتخاب عقلایی بیانجامد.

- پارادایم اقتصاد رفتاری

برخلاف پارادایم اقتصادی، مفروضات پارادایم رفتاری این است که رفتار مصرف انرژی مصرف کنندگان اغلب توسط تعاملی پیچیده متشکل از عوامل بین فردی، درون فردی و عوامل خارجی تعیین میشود (نمودار ۱).

نمودار ۱. پارادایم‌های تحقیق بر روی رفتار مصرف انرژی بر پایه پارادایم رفتاری

در این بین، استفاده از رویکردهای اقتصاد رفتاری در واقع مستلزم پذیرش این نکته است که تغییر رفتار مصرف کننده دیگر تنها از طریق علائم بازار میسر نیست. این موضوع از اینجا نشأت می‌گیرد که دانش انرژی دیگر یک دیسپلین مستقل نیست. مباحث انرژی، علوم اجتماعی و علوم اطلاعات با یکدیگر در این حوزه همپوشانی می‌یابند و این تعامل به مادر شناخت و مطالعه بهتر مباحث مربوط به مدیریت مصرف انرژی کمک میکند. در واقع بررسی چند جانبه مباحث انرژی به ما کمک میکند تا علاوه بر شناسایی کاستی‌های روش‌های قبلی برای مدیریت مصرف انرژی، روش‌های نوینی پیشنهاد دهیم که دارای اثرات بلندمدت‌تر و کاربردی‌تر باشند. تحقیقات آتی از یک سو می‌توانند به بررسی کاربرد روش‌های اقتصاد رفتاری در بخش خانگی به صورت پایلوت جهت لحاظ کردن شرایط اجتماعی و فرهنگی بپردازند و یا از سوی دیگر عطف به بنیان‌های اقتصاد رفتاری، به بررسی مطالعات موردی کاربرد روش‌های اقتصاد رفتاری در سایر بخش‌ها از جمله

صنعت، تجارت، حمل و نقل و کشاورزی و... بپردازند. لازم به ذکر است که اقتصاد رفتاری از فرد به عنوان واحد بررسی اصلی خود آغاز کرده و با توجه به سوگیری‌های شناختی منتج از نوع خاص معماری عصبی نوع بشر، به پیش‌بینی رفتار گروه‌های بزرگتر (از خانوار گرفته تا جامعه) می‌پردازد و در عین حال با در نظر گرفتن تفاوت‌های فردی و همچنین اثرات محیط بر روی رفتار، این پیش‌بینی‌ها را نه به صورت قطعی، بلکه با احتمال و عموماً در قالب بررسی همبستگی ارائه می‌دهد.

در جدول ۱ با توجه به تحقیقات انجام شده یکی از انواع تقسیم‌بندی‌های حوزه‌های اثر گذار بر رفتار مصرف انرژی آورده شده است. جدول ۱ نشان می‌دهد که تحقیقات بر روی رفتار مصرف انرژی خانوارها در حوزه‌های مختلف انجام شده است. انواع عوامل مختلف شامل عوامل بین فردی، درون فردی و خارجی بر مصرف انرژی خانوار اثر گذارند. عوامل درون فردی عبارتند از عوامل درونی خانوار مثل نگرش، آگاهی و عادات. عوامل بین فردی عبارتند از عوامل اجتماعی ناشی از تعاملات بین فردی. عوامل خارجی عبارتند از عوامل اقتصادی، تکنولوژی و خارجی.

در حال حاضر، تلاش‌های تحقیقاتی بسیاری بر روی رفتارهای مربوط به مصرف انرژی و محیط زیست از دیدگاه اجتماعی و روان‌شناسی انجام شده‌اند. همچنین، برخی مدل‌های رفتاری مختلف نیز پیشنهاد شده‌اند از جمله تئوری رفتار برنامه‌ریزی شده (TPB) و مدل فعال سازی نرم (NAM). مدل TPB متغیرهای سطوح فردی را به عنوان پیش‌بینی کننده رفتار به کار می‌گیرد و تغییرات رفتاری افراد را با سه عامل پیش‌بینی کننده به صورت تمایل به رفتار، کنترل رفتار و ادراک نرم‌های اجتماعی به کار می‌گیرد. این متغیرها در کنار همدیگر

این مطالعات نتیجه بررسی خانوارهایی از کشورهای مختلف جهان مثل اروپا، شامل هلند و سوئد، کشورهای آسیایی مثل چین، ژاپن، و آمریکا و منطقه استرالیا و نیوزلند بوده است. باید در نظر داشت که موقعیت جغرافیایی عامل منطقه‌ای مهمی است که می‌تواند اثرات چشم‌گیری بر رفتار مصرفی انرژی خانوار داشته باشد.

در عین حال مطالعات موجود نشان داده‌اند که عوامل رفتاری اثرات چشم‌گیری بر مصرف انرژی خانوار دارند. به همین علت، استراتژی‌های مداخله‌ای اثر گذار با هدف تحریک تغییر رفتاری خانوار می‌توانند به بهبود در کارایی انرژی و کاهش مصرف انرژی بیانجامند. به عنوان نمونه، در مقایسه با سایر رویه‌ها، روش خانوار برای رفاه و تامین مالی همیشه با مصرف انرژی آنها همبستگی دارد. علاوه بر این، اغلب مردم عموماً دانش کمی راجع به مصرف انرژی غیرمستقیم خود دارند، و چنانچه از مشکلات زیست محیطی و نقش خودشان در حل آنها آگاه شوند، احساس درونی آنها را از نظر اخلاقی برای حل این مسائل بیشتر ترغیب می‌کند. با تغییر رفتار مصرف انرژی خانوار، مصرف انرژی داخلی کشورها می‌تواند بین ۱۰ تا ۳۰ درصد کاهش یابد.

جدول ۱. عوامل اثرگذار بر مصرف انرژی خانوار

عوامل	
رویه ها (احساسات، مقاصد، تمایلات)	عوامل دورن فردی
آگاهی از محیط زیست	
عادات، سبک زندگی	
عوامل جمعیتی (سن، جنسیت، تحصیلات، درآمد، تعداد اعضای خانوار)	
تجارب قبلی	عوامل بین فردی
نرم های اجتماعی	
اثرگذاری در اجتماع	عوامل خارجی
بازخورد	
تعیین هدف	
برنامه انرژی در خانه	
پیشرفت فنی (امکانات هوشمند، ابزارهای سنجش هوشمند)	
عوامل جغرافیایی (منطقه، جمعیت، سطح قیمت)	
عوامل آب و هوایی	
محرك های مالی (پاداش پولی، مزایای اقتصادی)	

جمع بندی و نظر کارشناسی:

انرژی بود که امروزه به دلیل شرایط خاص اتحادیه اروپا و تلاش برای کاهش مصرف گاز، مجدداً پررنگ شده است. آمار و اطلاعات نشان میدهند که روش های پیشین سیاست گذاری (از جمله) دستکاری قیمت ها جهت مدیریت مصرف انرژی چندان کارایی نداشته اند و در عین حال انقلاب علوم شناختی در حوزه های مختلف و به ویژه اقتصاد رفتاری نویدبخش ارائه روش هایی نوین و موثر جهت بهبود مدیریت مصرف انرژی میباشد. بررسی ادبیات موضوع نشان میدهد که اقتصاد رفتاری در سه حوزه سیاست انرژی تاکنون به کار گرفته شده است: (۱) کاهش مصرف انرژی و ایجاد عادات صرفه جویی. (۲) ترویج سرمایه گذاری در بهره وری انرژی، و (۳) حمایت از رفتارهای دوستدار محیط زیست با افزایش تامین کالاهای دارای این ویژگی. با توجه به عنوان این گزارش، یکی از مهم ترین کاربردهای روش های مختلف اقتصاد رفتاری، بحث مدیریت مصرف در سطح خانوار می باشد که با در نظر گرفتن دغدغه های حاضر قاره اروپا، میتواند در مصرف گاز طبیعی در بخش خانگی لحاظ گردند و در برنامه های کلی اتحادیه اروپا هم تحت عناوینی چون اقداماتی برای تشویق جایگزینی سوخت در صنعت و کمپین های افزایش آگاهی ملی گنجانده شده است.

نگاهی به تجربیات کشورهای مختلف در زمینه راهکارهای مدیریت مصرف، نشان میدهد که برای کاهش مصرف انرژی، مقابله با تغییرات آب و هوایی و ارتقای توسعه پایدار، دامنه وسیعی از رفتارهای مصرف انرژی خانوار باید تغییر یابد. دولت ها باید قدم های کاراتری را برای تغییر رفتار مصرف کنندگان بردارند از جمله معرفی رابطه بین مصرف انرژی آنها و انتشار کربن، ارائه اطلاعات دقیق تر راجع به مصرف انرژی آنها و تشویق آنها برای به کارگیری تجهیزات کارتر در مصرف انرژی. با این وجود، تکنولوژی ها و دانش فراهم شده برای خانوار نباید پیچیده باشد، زیرا عموم مردم را با بار اطلاعاتی بی فایده یا سردرگمی در پاسخ روبه رومیکند. زمانی که مردم در فهم استراتژی های مداخله مشکل داشته باشند، دیگر به سیاست ها و استراتژی ها توجه نمی کنند. همچنین مصرف انرژی فرآیندی پیچیده است و عموماً از تصمیم گیری های اقتصاد مرسوم فاصله دارد. بنابراین روان شناسی و اقتصاد رفتاری می توانند نقش مهمی را در طراحی و ارائه ابزارهای مداخلاتی در این حوزه بازی کنند. آنچه در این گزارش آورده شد، تلاش برای شروع حرکت در مسیری جهت به کارگیری روش های اقتصاد رفتاری برای مدیریت مصرف

منابع:

- Bourguine, Paul; Nadal, Jean Piere. (2004). Cognitive Economics, An interdisciplinary approach. Springer.
- Walliser, B. (2008). Cognitive economics. France: Springer.
- Zhou & Yang. (2016). Understanding household energy consumption behavior: The contribution of energy big data analytics. Renewable and Sustainable Energy Reviews-
- <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/07/26/member-states-commit-to-reducing-gas-demand-by-15-next-winter/>

موسسه مطالعات بین المللی انرژی